اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

دوشنبه • ۲۸ آذر ۱۴۰۱ • ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ • ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۸۴ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

صنایع، بدون انرژی زمین می‌خورند

ایران سومین تولیدکننده گاز طبیعی در جهان است؛ بااین‌وجود، روند رو به رشد مصرف گاز در کشور و همزمان افت فشار مخازن گازی میدان پارس جنوبی در آینده نزدیک، تامین انرژی کشور را تهدید می‌کند. بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور موجب شده بسیاری از صنایع در ماه‌های سرد سال با محدودیت جدی در تامین سوخت خود روبه‌رو شوند. در چنین شرایطی...

۷

در چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد انجام شد

قدردانی از مدیرعامل فولاد هرمزگان به‌عنوان چهره نامی صنعت

۵

عکس: روزگار معدن

«روزگارمعدن» راهکارهای رفع مشکلات صنعت زغال سنگ را بررسی کرد

طلای سیاه تشنه سرمایه‌گذاری

۳

سرمقاله

ریشه های تعارض منافع در بخش معدن

سعیدعسگرزاده
دبیرانجمن‌سنگ‌آهن‌ایران

از آنجا که معدن حوزه‌ای زیربنایی و مبنای توسعه است، قاعدتا درگیری و ارتباط آن با بخش‌های دیگر حاکمیتی به‌شدت پررنگ و جدی است. اگر در مقام مقایسه فرض کنیم حوزه مسکن از جمله حوزه‌هایی است که به‌شکل بنگاهی با سایر بخش‌ها صنعتی مرتبط است، معدن هم همین وضعیت را در اشل سازمانی و حاکمیتی دارد. وقتی معدنی راه‌اندازی می‌شود، به‌طبع تغییراتی در اکوسیستم، شرایط طبیعی و ویژگی‌های توپوگرافی منطقه ایجاد می‌کند، بنابراین دچار اختلافاتی با سازمان محیط‌زیست می‌شود. همین شرایط درباره سازمان‌هایی چون منابع‌طبیعی، میراث‌فرهنگی، سازمان انرژی اتمی (که محدودیت‌هایی را برای منطقه‌هایی که دارای مواد پرتوزا هستند، وضع کرده است)، وزارت نیرو (در زمینه مصرف آب) و نهادها و ارگان‌های ذی‌ربط دیگر رخ می‌دهد و به‌اصطلاح دچار تعارض منافع می‌شوند. معدن برای پا گرفتن و رشد یافتن، نیازمند همکاری و تعامل همه این بخش‌ها با یکدیگر است. معادن در کشور ما جزو انفال است و مالکیت آن در اختیار دولت است، بنابراین تمامی کسانی که در حوزه معدن فعالیت می‌کنند، به‌نوعی مستاجر دولت به‌شمار می‌روند.

ادامه در صفحه ۲

یادداشت‌ها

بدون سرمایه انسانی از توسعه بازمی‌مانیم

۴

نبود شفافیت از موانع برنامه‌ریزی برای تولید

۷

تیترهای روز

عناصر نادر آینده‌سازان صنایع

وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم، عناصر نادر استراتژیکی هستند که تحت یک کد تعرفه در جهان تجارت می‌شوند. از آن رو که بیشترین کاربرد آنها در صنایع الکترونیکی است، افزایش سرعت رشد تکنولوژی، موجب افزایش تجارت این عناصر شده است. به گزارش فلزات آنلاین، بازار تولید کنسانتره وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم به ترتیب در انحصار چین، برزیل و کنگو است...

۵

بهشت معادن و دستان بسته شورای معادن

حل مشکلات قطعی برق و گاز صنایع، بازگشت حساب بانکی معادن به استان و معافیت معادن از حقوق دولتی ازجمله درخواست‌های فعالان اقتصادی استان کرمان از وزیر صنعت، معدن و تجارت بود. محمدمهدی زاهدی، نماینده مردم کرمان و راور در نشست دیدار فعالان اقتصادی استان کرمان با وزیر صمت گفت: اختیارات شورای معادن استان‌ها اخیرا کاهش یافته است درحالی که این اقدام با برنامه‌های دولت...

۶

سهام عدالت، استخوان در گلوی بورس

در حالی که وعده اعطای سهام عدالت به ۴ میلیون جامانده به یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر تقلیل یافته، بلاتکلیفی در سهام متوفیان و همچنین تاخیر در واریز سود پرتفوی به چالش بزرگ دولت بدل شده است. این درحالی است که وزیر اقتصاد پیش از این وعده داده بود که تا پایان آذر ماه مرحله نخست سود سهام عدالت واریز می‌شود اما خبرها حکایت از این دارد...

۸

زیان صنایع از توسعه نیافتگی صنعت حمل‌ونقل

کمبود در زیرساخت‌های حمل‌ونقل کشور یکی از مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی محسوب می‌شود. چالشی که هرروز و با تقویت و توسعه ظرفیت‌های معدنی و اجرایی شدن طرح‌های توسعه‌ای بیش‌ازپیش نمایان می‌شود. هزینه حمل بخش قابل‌توجهی از هزینه تمام‌شده تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن را به خود اختصاص می‌دهد و ازاین‌رو نیز اهمیت دارد. توسعه صنعت حمل‌ونقل همگام با توسعه فعالیت صنایع ضروری به نظر می‌رسد...

۲

وقتی عطای ماندن را به لقایش می‌بخشند

می‌گویند در گذشته‌ای نه‌چندان دور، پدیده مهاجرت دانشجویان یا استادان حوزه معدن، اتفاق مبارکی برای این حوزه به‌شمار می‌رفت، زیرا فرصتی برای یادگیری روش‌های نوین و تجربه‌اندوزی بود و اصطلاحی که برای نامیدن این فرآیند به کار می‌بردند، چرخش نخبگان بود، اما در حال حاضر، رفتن‌ها معنایی دیگر پیدا کرده و داده‌هایی که هر از چندی منتشر می‌شود، حکایت از گریز نخبگان دارد.شرایط اقتصادی، وضعیت اشتغال، مسائل اجتماعی و نابسامانی‌هایی...

۴

سرمقاله

ریشه‌های تعارض منافع در بخش معدن

ادامه از صفحه اول

بنابراین انتظار این اســت که وضعیت تعارض منافع ســاختاری، در بالادســت و از طریق خود دولت و نظام حکمرانی حل شــود و متولی آن هــم قاعدتا معاونت معدن و فــرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت اســت. فرض بر این اســت که آنها به‌عنوان متولی بخش معدن باید از حقوق مرتبط با توسعه این حوزه دفاع و تعارض‌ها را به شکلی حــل کننــد که معدن بتواند فعالیت خود را ادامــه دهد. البته این کار بایــد در تعامــل با دیگر نهادها و ســازمان‌ها و باتوجــه به ضرورت‌ها و الزامات آنها انجام شــود تا در ادامه مســیر در ارتباط با حوزه‌های دیگر مشکلاتی ایجاد نشود. برای مثال اگر تخریبی انجام می‌شود، برنامه‌ای برای بازسازی آن وجود داشته باشد، اگر اکوسیستم دستخوش تغییر و تحول می‌شــود، راهکاری برای بازســازی و احیــا آن در نظر گرفته شــود یا اگر بــه گونه‌های خاصی از انواع گیاهــان و جانوران صدماتی وارد می‌شود، به‌شکلی قاعده‌مند جبران شود. به‌گمان من، بزرگ‌ترین مشکلی که در حال حاضر وجود دارد، این است که زیرمجموعه معدنی دولــت تنها به بخــش ابتدایی صدور مجوزها و واگــذاری محدوده‌ها بســنده کــرده و تمام توان مدیریتی خــود را به این موضوع اختصاص داده اســت که محدوده‌هایی که واگذار می‌شــوند، با هم تلاقی نداشته باشــند یا یک محدوده، مدعی دوگانه نداشــته باشــد. به‌عبارت دیگر، معاونــت معدنی و فرآوری مواد وظیفه حکمرانی یا حل مســئله برای بخش معدن را جزو اولویت‌های خود قرار نداده است و تعارض منافعی که در حال حاضر شــاهد آن هســتیم، بیشــتر حاصل نوع نگاه متولی بخش معدن اســت که از ســال‌ها پیش آغاز شده و تا امروز ادامه دارد. تعارض تنها در بخش‌های مرتبط با ساختار حاکمیتی نیست وگاه پای افراد بومی و محلی هم به‌میان کشــیده می‌شود. به‌عبارتی، نمونه‌های متعــدد حاکی از آن اســت که اهالی منطقــه و محدوده معدن، ادعای مالکیت ذخایر معدنی منطقه را دارند و به‌این‌ترتیب مانع فعالیت‌های معدنکاری می‌شــوند. در این بخش هم، اگر حاکمیت معدن از منظر قانونی به موضوع معارضان محلی نگاه کند، روشن است که حل‌وفصل مشــکلات مربوط به این حوزه هم برعهده نظام حکمرانی اســت. اگر دولت موجر و بهره‌بردار مستاجر باشد، طبیعی است، محلی که اجاره داده می‌شود، باید قابلیت واگذاری داشته باشد. نمی‌توان ملکی را که کســانی در آن سکونت دارند، به دیگری اجاره داد و سپس از مستاجر دوم بخواهیم مشــکلاتش را با ساکنان قبلی به‌تنهایی حل‌وفصل کند. بزرگ‌تریــن چالش بخــش معدن در این زمینه این اســت که متولی بخــش معدن (یعنــی معاونت معدن و فرآوری مــواد) نقش و وظیفه خود را در این زمینه جدی نگرفته است. خوشبختانه قوانین و مقررات لازم برای حل تعارضات پیش‌بینی شــده اســت. در قانون معادن، این نکته موردتاکید قرار گرفته اســت که بخشــی از حقوق دولتی باید به بازسازی و احیای منابع طبیعی و محیط‌زیست اختصاص داده شود تا از این طریق، مســائل و مشکلات ایجادشده را برطرف کرد یا از شدت آن کاست. علاوه بر این، قانون معادن نحوه تعامل زیرمجموعه معدنی وزارت صمت را با دیگر سازمان‌ها و ارگان‌های ذی‌ربط مشخص کرده است. به‌عنوان‌مثال یکی از وظایف معاونت امور معدنی و فرآوری مواد این اســت که با محیط‌زیســت وارد تعامل شود تا راهی برای استفاده از ثروت‌هــای ملــی موجود در مناطق شــش‌گانه ممنوعه بیابند، زیرا نمی‌توان به‌طورمطلق از بخش منابع خدادادی کشــور صرف‌نظر کرد، بنابراین باید برای آن راهکاری اندیشید. این موضوع در دوره قبل نه‌تنها موردتوجه قرار نگرفت که حتی بدتر هم شــد. به‌عبارت‌دیگر، توافقات دیگری به‌امضا رسید و تفاهماتی میان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سایر سازمان‌ها به‌وجود آمد که حتی از اختیارات قانونی آنها هم فراتر رفت. برای مثال در ماده ۲۴ مکرر، به‌صراحت اختیارات وزارت صنعت، معدن و تجارت مشــخص و تاکید شده است که باید مسائل و مواردی را کــه بــا منابع طبیعی وجــود دارد، به‌صورت کارگروه‌های اســتانی حل‌وفصــل کنند، اما وزارت صنعت، معــدن و تجارت توافقنامه‌هایی امضا کرده که براســاس آن این قانون معطل مانده اســت. روشن است که حوزه معدن با این شکل و شیوه به جایی نمی‌رسد و اگر همتی برای حل این مشــکلات وجود دارد، باید با این بخش‌ها دوباره وارد مذاکره شــد و اختیارات قانونی مرتبط با بخش معدن را پس گرفت، علاوه بر ایــن، بایــد بخش‌های دیگر را ملزم کرد تا برابر قانون رفتار کنند. برای مثال سازمان محیط‌زیست،فهرست مناطق ممنوعه خود را اعلام کرده و روی نقشه کاداستر پیاده‌سازی شده است، اما سازمان منابع‌طبیعی این کار را انجام نداده و برای هر محدوده‌ای، باید به‌صورت مجزا اقدام به اخذ مجوز کرد و به‌این‌ترتیب وارد حوزه چانه‌زنی شــد. برای مثال می‌گویند از یک محدوده ۴۰ کیلومترمربعی، فقط ۲ کیلومترمربع آن آزاد می‌شود، در حالی که اصلا روال کار به‌این‌ترتیب نیست. اگر بدانیم به‌طوردقیــق برنامه و کارکرد بخش معدن چیســت، آن‌وقت می‌توان آن قاعده را به ســایر بخش‌ها دیکته کــرد، بنابراین باز به همان نقطه برمی‌گردیم که وزارت صنعت، معدن و تجارت باید براساس رویکردها، برنامه‌های کلان و چشم‌اندازهایی که برای بخش معدن در نظر دارد، بــا دیگــر نهادها وارد مذاکره شــود و در نهایت شــرایط را برای ورود سرمایه‌گذاران معدنی و فعالان این بخش فراهم کند. بنابر آنچه گفته شد، قبل از هر چیزی باید موضوعات مربوط به حوزه معدن اهمیت و ارزش خود را به‌دست بیاورند. به‌عبارت‌دیگر، متولی بخش معدن باید خود را موظف بداند که شرایط را برای توسعه معدنکاری تسهیل کند. اگــر متولیان این بخش وظیفه خود را تنها تعیین درســت منطقه‌ها، برگزاری مزایده‌ها، اطمینان از تداخل نداشتن محدوده‌ها و جلوگیری از ایجاد مسائل قضایی و اقداماتی ازاین‌دست بدانند، به‌نظر وظیفه این معاونــت را بســیار کوچک در نظر گرفته‌انــد. در جایی مثل معدن که تعارض منافع بحث بســیار جدی و بزرگی اســت و مشکلات بسیاری را بــرای معدن به‌وجود می‌آورد، جای آن نیســت که حاکمیت معدن وظایف خود را به همین حوزه‌ها منحصر بداند، زیرا به‌این‌ترتیب بخشی از وظایف خود را نادیده گرفته است.

در گفت‌وگو با فعالان صنایع معدنی مطرح شد

زیان صنایع از توسعه نیافتگی صنعت حمل‌ونقل

مرضیه احقاقی: کمبود در زیرســاخت‌های حمل‌ونقل کشــور یکی از مهم‌ترین چالش‌های بخش معدن و صنایع معدنی محسوب می‌شود. چالشی که هرروز و با تقویت و توسعه ظرفیت‌های معدنی و اجرایی شــدن طرح‌های توســعه‌ای بیش‌ازپیش نمایان می‌شود. هزینه حمل بخش قابل توجهی از هزینه تمام‌شده تولید در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن را به خود اختصاص می‌دهد و ازاین‌رو نیز اهمیت دارد. توسعه صنعت حمل‌ونقل همگام با توسعه فعالیت صنایع ضروری به نظر می‌رســد. در طول ســال‌های گذشــته صنایع معدنی با توجه به ظرفیت‌هایی که در اختیار دارنــد مورد توجه بیشــتری قرار گرفته‌اند و نقش آنهــا در اقتصاد بیش‌ازپیش نمایان شــده است. بر همین اســاس نیز شاهد توسعه در این بخش بوده‌ایم. بنابرایــن انتظار مــی‌رود همگام بــا توســعه معــدن و صنایع وابســته به آن توســعه صنایع لجستیک نیز موردتوجــه قرار گیرد.

حمل‌ونقل، معیاری برای توسعه یافتگی کشورها

منصور یزدی‌زاده فعال صنعــت فــولاد در گفت‌وگــو بــا «روزگار معــدن» اظهــار کرد: صنعــت حمل‌ونقــل کشور و توسعه ناوگان جاده‌ای و ریلی و صدالبته در کنار آن رشد و توســعه اصولــی و علمی راه‌هــای ارتباطی و خطــوط ریلــی، یکــی از اولویت‌هــای مهم دولت‌ها محسوب می‌شــود، چراکه به رشد و توســعه اقتصادی منجر خواهد شد، تا جایی کــه صنعت حمل‌ونقــل معیاری مهــم برای توسعه‌یافتگی کشورها محسوب می‌شود.

وی افــزود: ســهم صنعــت حمل‌ونقــل از GDP (تولید ناخالص داخلی) کشــور حدود ۱۲ درصد برآورد می‌شود. این رقم حکایت از اثرگــذاری و اهمیت این بخش دارد. تا جایی که می‌تواند پایه‌گذار رشــد و بالندگی ســایر بخش‌های اقتصادی یا ایجاد بحران برای آنها باشد.

بدیهی است صنایع معدنی و فولادی کشور نیز از تأثیرپذیری حمل‌ونقل مستثنا نیستند. یزدی‌زاده گفــت: در این میان، بخش معدن، صنایع معدنی و همچنین صنعت حمل‌ونقل کشــور وابستگی کاملی به هم دارند و درواقع بودونبود آنها بســتگی به هم دارد و به‌شدت بــه هــم متکی هســتند. توجه بــه این نکته ضروری به نظر می‌رســد کــه صنایع معدنی و فــولادی طی یک دهه اخیر رشــد بســیار قابل‌توجهی داشــته است. این در حالی است که بخــش حمل‌ونقل باوجــود تمام زحمات و دســتاوردهای اخیر به‌ویــژه در بخش ریلی نتوانســته به‌پای بخش معدنی و فولاد رشد و توسعه یابد.

بنابراین این‌گونه به نظر می‌رسد که کمبود زیرســاخت‌های حمل‌ونقــل کشــور، چالش عمــده‌ای اســت که بــا آن مواجه هســتیم، چراکه این زیرساخت‌ها جوابگوی نیاز معادن و صنایــع معدنی نیســتند. در همین حال، با توجه به دوســویه بودن معــدن و حمل‌ونقل، هر دو طرف ممکن اســت دچار آســیب‌های شــدیدی شوند که بر اقتصاد کشور تأثیرگذار باشد.

از سوی دیگر، آمارهای منتشرشده در دهه اخیر حکایت از آن دارد که هزینه حمل‌ونقل در کشــورهای توسعه‌یافته و درحال‌توسعه به ترتیب ۳.۴ و ۸.۲۵ درصد از قیمت تمام‌شده کالا را شــامل می‌شــود. ایــن فعــال صنعت فــولاد گفــت: این در حالی اســت که قیمت حمل‌ونقل در کشــور ما به‌مراتب بالاتر است و همین موضوع تأثیر به‌ویژه منفی بر عملکرد تولیدکننــدگان ایرانــی دارد. به‌عنوان‌مثال، برآوردهــا حکایــت از آن دارد کــه هزینــه حمل‌ونقل صادرات فولاد در کشــور بیش از ۹ درصد قیمت تمام‌شــده این محصول را به خود اختصــاص می‌دهد. این رقم حتی بالاتر از متوســط هزینه جابه‌جایی در کشــورهای درحال‌توســعه است و جای تأمل بسیار دارد. به عبارتی، با توجه به حاشــیه ســود بســیار اندک صنایع فولادی، نوســان‌های قیمتی در حوزه حمل‌ونقــل و جابه‌جایی محصول تأثیر بســیاری بر رقابت‌پذیری فولاد و محصولات فولادی در بازارهای داخلی و به‌ویژه صادراتی دارد. ایجــاد، توســعه و بهســازی خطــوط جاده‌ای، گسترش و توسعه خطوط حمل‌ونقل ریلی در قالب شــبکه‌های عنکبوتی، ۲ خطه شــدن خطوط ریلی، تأمین اقلام خودروهای سنگین مانند لاســتیک، تجهیزات و قطعات برقی و تأمین دیزل ازجمله موارد عمده بخش حمل‌ونقل کشــور اســت. توســعه این موارد ضروری به نظر می‌رســد. هرچند در شــرایط کنونی و با توجه به رشد روزافزون قیمت‌های حمل‌ونقــل، کمبودهای این صنعت چالش و کمبود بزرگی برای صنایع معدنی کشــور به شمار می‌رود.

الزامات توسعه صنایع

محمدرضــا احمدی، مدیرعامــل شــرکت صنایع فولاد کردستان در گفت‌وگــو بــا «روزگارمعدن» درباره زیرساخت‌های صنعت حمل‌ونقل کشور و تأثیر آن بر عملکرد صنایع معدنی و فلزی، گفت: باوجود توســعه صنعت حمل‌ونقــل در ســال‌های پــس از انقــلاب، متاســفانه هنوز سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی به‌منظــور حمــل مواد معدنــی و محصولات صنایــع معدنــی انجام‌نشــده اســت. ایــن محصولات اغلب از شــاهراه‌های اصلی کشور که محل عبور و مرور مســافران است، انتقال می‌یابند.

از ســوی دیگر، توسعه نیافتن زیرساخت‌های ریلــی به‌ویژه در مناطقی مانند ســنگان که ذخایــر عظیمی از ســنگ‌آهن ایــران در آن وجود دارد، مشــکلات بزرگــی را ایجاد کرده اســت. فاصله طولانی بســیاری از واحدهای تولیدی کشــور از زیرساخت‌های حمل‌ونقل دریایــی نیز این واحدهــا را با چالش‌هایی در تأمیــن مواد اولیــه موردنیاز خــود در تولید روبه‌رو می‌کند.

احمــدی در ادامــه افــزود: انتقــال مــواد معدنی از فاصله‌های طولانی انجام می‌شــود و همیــن موضــوع قیمت حمل ایــن مواد را افزایش و حاشــیه ســود را برای شرکت‌های فعــال در حوزه معدن و صنایع‌معدنی کاهش می‌دهد؛ بنابراین امید اســت با توسعه هرچه بیشــتر صنعت حمل‌ونقل در کشــور، گرهی از مشــکلات این فعالان اقتصادی باز شــود. مدیرعامل شــرکت صنایع فولاد کردســتان خاطرنشــان کرد: با توجه به برنامه تولید ۵۵ میلیون فولاد در افق ۱۴۰۴ و با در نظر گرفتن استخراج حدود ۲۰۰ میلیون تن سنگ‌آهن و بیش از ۱۰۰ میلیون تن کنســانتره و گندله و حجــم بزرگــی از جابه‌جایی‌ها، به‌طورقطع شــبکه جاده‌ای چاره‌ســاز نخواهد بود و باید شــبکه ریلی به‌طور گسترده ایجاد شود و به بهره‌برداری برســد. احمدی درباره ایمنی در حمل‌ونقل گفت: حمل‌ونقل در داخل شبکه معــادن و صنایع‌معدنی با نظارت کامل واحد HSEE انجام می‌شــود، اما به دلیل فرسوده بودن ماشین‌آلات، مشکلات ناشی از تحریم و نبود قطعات یدکی، سطح ایمنی ماشین‌آلات کاهش‌یافته است؛ بنابراین نیاز اساسی برای نوسازی ناوگان حمل‌ونقل کشور وجود دارد.

سخن پایانی

حمل‌ونقــل در ۴ دســته جاده‌ای، ریلــی، دریایی و هوایی تقســیم‌بندی می‌شــود. از میــان ۴ مــورد یادشــده سیســتم حمل‌ونقل ریلی از ســوی فعــالان صنعتی با اســتقبال بیشــتری روبه‌رو شــده، چراکــه بهره‌گیری از آن از منظــر راندمــان، حفــظ محیط‌زیســت و ایمنی از توجیه بیشــتری برخوردار است.

در همیــن حــال با توجه بــه امکان حمل انبــوه صرفه اقتصــادی دارد. بااین‌وجود توسعه‌نیافتگی زیرساخت‌های حمل ریلی، فعالان صنعتی را ناچار به استفاده از ناوگان حمل جاده‌ای و پرداخت هزینه به‌مراتب بیشتر می‌کند. بر همین اســاس نیز اصلاح فرآیند توســعه در بخش حمل‌ونقل ضروری به نظر می‌رسد.

راه میانبر گل‌گهر برای ارتقای بهره‌وری

شــرکت معدنــی و صنعتی گل‌گهر در تلاش اســت با استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها مسیر رسیدن به افزایش بهره‌وری را کوتاه کرده و اهداف پیش‌بینی شــده خود را محقق کند.

به گزارش دنیای معدن، اســتفاده از توان شرکت‌های دانش‌بنیان نقش مهمی در بومی شــدن تکنولوژی‌های مورد نیــاز، کاهش ارزبری، کاهش وابســتگی به واردات و... را بــه همراه دارد. این موضوع به اندازه‌ای حائزاهمیت اســت که، دانش‌بنیان‌ها در شعار ســال مورد تاکید قرار گرفتند.

البته پیشــتر نیز شــرکت‌های بزرگ معدنی و صنعتی به سراغ همکاری با این شــرکت‌ها رفته بودند تا بتوانند بخشــی از نیاز خود به قطعات، تکنولوژی و... را از طریق آنها تامین کنند.

در این بین شــرکتی همچون شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر که طرح‌های توســعه ای بســیاری در دستورکار دارد و تــلاش می‌کنــد تا ســهم ۳۰ درصــدی خود در زنجیره ارزش فولاد را افزایش دهد، اســتفاده از ظرفیت شــرکت‌های دانش‌بنیان را در اولویت خود قرار داده تا با استفاده از این پتانسیل میزان بهره‌وری خود را ارتقا دهد. این موضوع به اندازه‌ای برای گل‌گهر حائزاهمیت اســت که سرمایه‌گذاری ۴۰ میلیارد تومانی را به این قرار دادها اختصاص داده است.

گل‌گهر با دســته‌بندی مــوارد مهــم و موردنیاز خود، ســرمایه‌گذاری در این بخــش را جــزو برنامه‌های خود قــرار داده اســت. امکان‌ســنجی‌های اســتفاده از هوش مصنوعی و بهره‌وری بهینه از باطله‌ها با تولید محصولات جانبــی، از مهم‌تریــن برنامه‌هایــی اســت کــه گل‌گهر در آنهــا به دنبال همــکاری با شــرکت‌های دانش‌بنیان اســت. بدون‌شــک اســتفاده از هوش مصنوعی می‌تواند هزینه‌هــای تولیــد را کاهــش و بهــره‌وری در معــدن را افزایــش دهــد. ایــن موضوع امــروز در شــرکت‌های بــزرگ معدنی دنیــا درحال اجــرا اســت و گل‌گهر نیز تــلاش می‌کند خود را بــا پیشــرفت‌های جهانی همراه سازد.

گل‌گهــر در ایــن ۱۰ ســرفصل تــلاش می‌کنــد تــا شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشگاه را درگیر موضوع توسعه تولیــد کرده و خود نیز افزایــش بهره‌وری را محقق کند. به نوعی مســیری که امروز پیش‌روی گل‌گهر قرار گرفته است، مسیر میانبری است که علاوه‌بر توسعه همکاری با دانش‌بنیان‌ها، منجربه تحقق برنامه‌های «کگل» می‌شود.

ایجــاد دانش طراحــی مفهومی تجهیــزات کارخانه‌ها و انجــام فرآوری ســنگ‌آهن‌های کم‌عیــار و پیچیده از برنامه‌هایــی اســت که قرار اســت گل‌گهر بــا همکاری دانش‌بنیان‌هــا پیــش ببــرد و میــزان تولیــد خــود را افزایش دهد.

درواقــع تمرکــز و ســرمایه‌گذاری بــر پرعیارســازی سنگ‌آهن می‌تواند در بحث تامین مواد اولیه موثر باشد.

نگاه حاکم بر شــرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر می‌داند که امروز باید برای توســعه پایدار به ســمت اســتفاده از تجهیــزات و دانش روز برود تا بتوانــد هزینه های تولید خــود را کاهش دهد. افزایش بهــره‌وری منجربه افزایش درآمدهای این مجموعه و حتی ارتقا جایگاه بورســی این مجموعه می‌شود.

گل‌گهــر در تلاش اســت تــا در ســال‌های پیش‌رو به عنوان یکــی از شــرکت‌های بزرگ معدنــی وارد عرصه بین‌الملــل شــود و برنامه‌های امروز آن می‌تواند مســیر دســتیابی بــه ایــن هــدف را کوتاه‌تر کند. نگاه ســنتی نمی‌توانــد توســعه را در بخش معدن محقــق کند زیرا فعالیت‌هــای معدنــی درحال دیجیتال شــدن هســتند و مجموعه‌هایــی کــه خــود را با این موج همــراه نکنند بدون‌شــک محکــوم بــه حــذف از بازارهــای جهانــی خواهد بود.

گل‌گهــر طبــق برنامه‌ریزی‌هــای صورت گرفتــه و با استفاده از توان دانش‌بنیان‌ها در تلاش است تا در فضای جدیدی که پیش‌روی بخش معدن اســت حضور خود در بازار را تثبیت کند.

سرما، بازار مصالح ساختمانی را آرام کرد

رئیس اتحادیه فروشــندگان مصالح ساختمانی تهران با بیان اینکه بــرودت هوا باعث کاهش فعالیت در بخش ساخت‌وساز و کاهش نرخ برخی مصالح می‌شود، گفت که قیمت‌ها در بازار مصالح ساختمانی افزایش نیافته است.

به گزارش ایســنا، اســماعیل کاظمــی درباره وضعیت بازار مصالح ســاختمانی گفت: قیمت‌هــا در بازار مصالح ســاختمانی افزایش نیافته و حتی اخیــرا در مقاطعی به دلیل بــرودت هوا در برخی مصالح مثل ســیمان، گچ و ماسه کاهش هم یافته است.

وی با بیان اینکه برودت هوا باعث کاهش فعالیت و در مواردی تعطیلی در بخش ساخت‌وســاز می‌شود، تصریح کرد: این موضوع از بدیهیاتی اســت که نمی‌توان مانع آن شد.

در مجموع به گفته رئیس اتحادیه فروشندگان مصالح ســاختمانی تهــران درحال‌حاضر وضعیت بــازار مصالح ساختمانی آرام و افزایش نرخ نداشته است.

کاظمی با بیان اینکه شاخص مصالح ساختمانی، سیمان اســت، گفت: از زمان عرضه این محصول در بورس، نرخ آن با بازار حاشــیه تفاوتی که قابل بحث باشــد نداشــته و بازار آرامی بوده اســت. قیمت ســیمان برای سومین‌بار در امسال رشد داشته. ســیمان در ماه‌های اردیبهشت و خرداد، همزمان با ورود به بورس با رشــد غیررسمی نرخ مواجه شــد و به حدود ۲۸هزار تومــان به ازای هر پاکت رســید، سپس طی نوســاناتی حدود ۵۰ هزار تومان شد. اواخر آبان ماه نیز انجمن ســیمان درخواست افزایش ۳۵ درصــدی نرخ ســیمان را به بورس کالا اعــلام و از هفته جاری اعمال کرد. طبق اعلام وزارت صمت نرخ ســیمان در خرده‌فروشــی‌ها تا ۵۰ هزار تومان معقول و نرخ عمده آن در بورس کالا حدود ۳۵ هزار تومان است.

روزگار معدن

صنایع معدنی

۳ دوشنبه
● ۲۸ آذر ۱۴۰۱
● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
● ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۸۴

اقدامات ارزشمند گل‌گهر قابل تقدیر است

رییس کل دادگستری استان کرمان به همراه دادستان کرمان و معاونان دادگستری استان و جمعی از مدیران ارشد حوزه قضایی از منطقه بزرگ معدنی و صنعتی گل‌گهر بازدید و با مدیر عامل و مدیران ارشد این شرکت دیدار کرد.

به گزارش ایراسین، ایمان عتیقی، مدیرعامل گل‌گهر در این دیدار گفت: آرامش مدیران اقتصادی از این بابت مهم است که می‌توانند به مسائل اصلی و وظایف اقتصادی خود بپردازند.

وی افزود: حفظ تولید و تامین مواد فولادی کشور وظیفه‌ای است که امروز نظام برعهده مدیران اقتصادی این منطقه گذاشته است.

رئیس کل دادگستری استان کرمان هم در این بازدید گفت: وقتی در مراکز صنعتی و معدنی استان و کشور قرار می‌گیریم و تلاش‌ها و زحمات فرزندان این نظام و کشور را می‌بینیم به این نتیجه می‌رسیم که فرصت تولید در کشور فراهم است و جای انتظار است که با همت این عزیزان اتفاقات بزرگی در کشور و استان بیفتد.

وی با تشکر از مدیرعامل گل‌گهر ادامه داد: مدیرعامل گل‌گهر یک جوان بااستعداد، پرانرژی، متخصص و باانگیزه است که مجموعه بزرگی را در استان و کشور اداره می‌کند و امروز دیدیم که چه کارهای بزرگ و ارزشمندی در این منطقه در حال انجام است که قابل تقدیر است.

وی تاکید کرد: باید این ظرفیت‌ها و ذخایر را روز به روز شکوفاتر کرد و از آن‌ها استفاده صحیح و بهینه‌ای داشته باشیم که این خود شکرگزاری نعمت و خدمت به مردم است که در این مجموعه به خوبی دارد انجام می شود.

توسعه بومی‌سازی و اشتغالزایی نخبگان توسط «گهرزمین»

مدیرعامل گهرزمین به همراه معاونان این شرکت از سه دستاورد بومی سازی گهرزمین بازدید بعمل آورد.

به گزارش معدن‌نامه، مدیرعامل گهرزمین از سه دستاورد بزرگ و راهبردی بومی‌سازی این شرکت که برای اولین بار در کشور و به همت مهندسان و متخصصان شرکت گهرزمین در همکاری با پیمانکاران توانمند داخلی طراحی و ساخته شده‌اند، بازدید کرد.

در ابتدای این بازدید علی زهرودی معاون مهندسی و بومی‌سازی شرکت با تشریح مشخصات فنی و فرایندهای پیچیده تولید بدنه آسیاب گلوله ای به وزن ۱۱۷ تن و مشخصات ابعادی ۶،۰۶۰ میلیمتر قطر و ۱۲،۶۲۳ میلیمتر طول، عنوان کرد: این محصول به‌طور کامل توسط کارشناسان بومی‌سازی، طراحی شده و ساخت آن نیز، با استفاده از متریال تولیدشده در فولاد مبارکه و عملیات نورد در فولاد اکسین و همچنین انجام فرایندهای جوشکاری، عملیات حرارتی و ماشین‌کاری، با راهبری و همکاری تنگاتنگ بومی‌سازی با شرکت پیمانکار(گروه صنعتی تامکار) انجام شده است.

در ادامه، از دو محصول راهبردی دیگر که در آسیاب HPGR پیش‌خردایش خط ۲ کنسانتره در حال سرویس‌دهی هستند، بازدید به عمل آمد.

این دو محصول، شامل یک دستگاه گیربکس پیچیده خورشیدی با توان ۸۲۸ کیلووات و دو دستگاه الکتروموتور فشار متوسط با توان ۱،۰۰۰کیلووات هستند که قریب بر ۶ ماه در خط تولید دارای عملکرد چشمگیری هستند.

سینا سالاری، مدیر بومی‌سازی گهرزمین با اشاره به نقش راهبری و همکاری شرکت گهرزمین در تحقق طراحی و ساخت این محصولات دانش‌بنیان، از شرکت‌های ماشین افزار شمس و رشد صنعت نیرو، بعنوان پیمانکاران بومی‌سازی محصولات فوق نام برد و بر توان بالای مهندسی و ساختی آن‌ها تاکید کرد.

در پایان این بازدید مدیرعامل گهرزمین ضمن تقدیر از اقدامات شرکت در بومی‌سازی محصولات فناورانه که برای اولین‌بار در کشور تولید شده‌اند، بر تداوم و گسترش فعالیت‌های ساخت داخل با اهداف افزایش هرچه بیشتر خودکفایی کشور به‌ویژه در شرایط تحریم‌های موجود و همچنین توسعه اشتغالزایی مهندسین جوان و نخبه حتی با قیمت تمام‌شده بیشتر و یا عدم‌عملکرد صحیح در نمونه‌های اولیه تاکید کرد.

«روزگارمعدن» راهکارهای رفع مشکلات صنعت زغال سنگ را بررسی کرد

طلای سیاه تشنه سرمایه‌گذاری

کتایون ملکی

حوزه زغال‌سنگ در ایران با در اختیار داشتن ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن ذخیره قطعی می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخلی، در بخش صادرات نیز حضور پررنگی داشته و سهم خود در ارزآوری غیر نفتی را افزایش دهد، اما این در حالی است که امروز مصرف‌کنندگان اصلی این ماده در کشور بخشی از نیاز خود را از طریق واردات تامین می‌کنند که منجر به ارزبری آن هم در شرایط فعلی بازار ارز و نوسانات قیمتی می‌شود. اما شاید ورود جریان نقدینگی و سرمایه‌گذاری همه جانبه بتواند توسعه را در حوزه‌های مختلف مربوط به معادن زغال‌سنگ کشور محقق کند که علاوه بر افزایش تولید، منجر به کاهش حوادث و به دنبال آن افزایش اشتغال در این حوزه می‌شود.

به گزارش «روزگارمعدن»، حوزه زغال‌سنگ در ایران دارای ذخایر بسیاری است که می‌تواند علاوه بر تامین نیاز داخل، در بحث صادرات غیر نفتی نیز نقش‌آفرین باشد.

این در حالی است که اصلی‌ترین مصرف‌کننده زغال‌سنگ ایران، ذوب‌آهن اصفهان و پس از آن فولاد زرند ایرانیان است که با تکنولوژی کوره بلند به تولید فولاد پرداخته و زغال‌سنگ جز مواد اولیه آنها محسوب می‌شود.

▣ توسعه برای زغال‌سنگ ضروری است

آن‌طور که آمارها نشان می‌دهد، ذخیره قطعی زغال‌سنگ کشور ۱ میلیارد و ۲۰۰ میلیون تن است، درواقع مشکلی از نظر ذخیره وجود ندارد و اگر استخراج با شیوه فعلی انجام شود می‌توان گفت تا هزار سال ذخیره در اختیار است.

با این حال بارها مصرف‌کنندگانی همچون ذوب‌آهن اصفهان اعلام کرده‌اند که بخشی از نیاز خود را از طریق واردات تامین کرده و این موضوع در گزارش‌های کدال این مجموعه نیز قابل رویت است. اما فعالان حوزه زغال‌سنگ نیز معتقد هستند، عدم سرمایه‌گذاری کافی که بخشی به قیمت‌گذاری دستور در این حوزه بازمی‌گردد از دلایل مهمی است که عدم توسعه در حوزه زغال‌سنگ را به همراه داشته است. در حالی که قیمت‌های جهانی نیز با اقبال مواجه شده و می‌توان از فرصت موجود بهره‌برداری خوبی داشت. آمارها نشان می‌دهد در سال گذشته ۵۸۳ میلیون دلار هزینه صرف واردات زغال‌سنگ شده است. درحال‌حاضر میزان تولید زغال‌سنگ در کشور یک میلیون و ۷۰۰ هزار تن است در حالی که نیاز داخلی ۳ میلیون و ۷۰۰هزار تن است. از سویی دیگر در ۷ ماه نخست امسال نیز ۵۰۴ میلیون دلار از این ماده معدنی وارد کشور شده است.

این میزان واردات با توجه به نوسانات نرخ ارز می‌تواند علاوه بر افزایش هزینه مصرف کنندگان، منجر به خروج ارز از کشور شود. درحالی که با تعامل بر سر نرخ و همچنین سرمایه‌گذاری برخی مصرف‌کنندگان بزرگ در این زمینه می‌توان شاهد بهبود شرایط و کاهش وابستگی به واردات بود. البته ذوب‌آهن اصفهان نیز بارها نسبت به ورود به حوزه معدن و سرمایه‌گذاری در این بخش اعلام آمادگی کرده است.

▣ افزایش تولید در زیرمجموعه‌های ایمیدرو

اما در آن سوی ماجرا برخی شرکت‌ها به ویژه در حوزه بخش خصوصی با رصد بازارهای جهانی، سرمایه‌گذاری در حوزه زغال‌سنگ را در دستور کار خود قرار دادند که ورود شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات (ومعادن) یکی از این موارد است. درواقع این مجموعه با ورود به زغال‌سنگ گلندرود، به دنبال توسعه معدن و افزایش برداشت آن است تا بتواند علاوه بر تامین نیاز داخل، در بحث صادرات نیز نقش‌آفرینی کند.

در کنار موارد یاد شده، زیر مجموعه‌های زغال‌سنگی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) نیز با افزایش تولیدات خود رشد ۷۲ درصدی تولید کنسانتره زغال‌سنگ را ثبت کردند. آمارها در این بخش نشان می‌دهد دو شرکت زیر مجموعه ایمیدرو از ابتدای فروردین تا پایان آبان، ۵۲۶ هزار و ۲۲۱ تن کنسانتره زغال‌سنگ تولید کردند. اما این آمار در مدت مشابه سال گذشته، ۳۰۵ هزار و ۲۷۴ تن بود.

از این میزان، شرکت‌های «زغال‌سنگ طبس»، ۴۵۵ هزار و ۵۴۰ تن و «زغال‌سنگ البرز مرکزی»، ۷۰ هزار و ۶۸۱ تن تولید کردند.

همچنین، شرکت‌های زیرمجموعه ایمیدرو طی ۸ ماهه ۱۴۰۱، حدود یک میلیون و ۴۹۶ هزار و ۹۳۳ تن کانسنگ زغال‌سنگ استخراج کردند که در مقایسه با رقم مدت مشابه سال گذشته (۸۲۳ هزار و ۳۶۶ تن)، حاکی از افزایش ۸۲ درصدی استخراج است. از این میزان، «شرکت زغال‌سنگ طبس» یک میلیون و ۲۷۷ هزار و ۴۲۳ تن، «مجتمع زغال‌سنگ طبس» ۱۲۲ هزار و ۸۶۱ تن و «شرکت زغال‌سنگ البرز مرکزی» ۹۶ هزار و ۶۴۹ تن استخراج کردند.

میزان ارسال کنسانتره به شرکت‌های داخلی طی ۸ ماهه امسال نیز ۵۱۱ هزار و ۲۰۵ تن بود که نسبت به آمار ارسال مدت مشابه سال گذشته (۳۱۹ هزار و ۳۹۹ تن)، ۶۰ درصد افزایش یافت.

▣ توسعه همه‌جانبه با رشد تولید

بدون شک رشد تولید در حوزه زغال‌سنگ، رشد فروش و درآمد را به همراه دارد. این موضوع می‌تواند توسعه همه جانبه در این حوزه را محقق کند. متاسفانه معادن زغال‌سنگ به علت زیر زمینی بودن، از معادن پر خطر در بخش معدن محسوب می‌شوند و بارها اخباری از حوادث رخ داده در این حوزه منتشر شده است.

شاید یکی از تلخ‌ترین حوادث رخ داده در این حوزه، مربوط به حادثه معدن «زمستان یورت» باشد که منجر به فوت ۴۳ نفر در این معدن شد. حادثه‌ای که به علت جرقه‌ای رخ داد و نشان‌دهنده اهمیت بسیار ایمنی در این حوزه بود. متاسفانه موارد دیگری وجود دارند که که منجر به فوت یا آسیب به کارگران معادن زغال‌سنگ شده و نشان می‌دهد که کارگران این معادن با خطرات جدی‌ای مواجه هستند که بخشی از آنها را می‌توان با نوسازی تجهیزات و استفاده از تکنولوژی‌های جدید کاهش داد. درواقع معادن زغال‌سنگ علاوه بر آنکه نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش اکتشافات و استخراج هستند، نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش تجهیزات نیز بوده تا بتوان میزان خطرات در این بخش را کاهش داد. اما نکته مهم دیگر بحث آموزش و سرمایه‌گذاری در این حوزه است که علاوه بر کاهش حوادث می‌تواند بر افزایش بهره‌وری نیز موثر باشد. موارد یاد شده نشان می‌دهد، حوزه زغال‌سنگ با وجود در اختیار داشتن ذخایر بسیار، نیازمند سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف است و باید توسعه همه‌جانبه در این بخش صورت بگیرد. بخشی از این موضوع نیازمند حمایت‌های جدی دولت و بخشی دیگر نیازمند حضور فعال بخش خصوصی است. امروز بخش خصوصی با ورود به این حوزه توانمندی خود را جهت بهره‌برداری از ذخایر زغالی کشور و تامین نیاز داخلی نشان داده است، پس لازم است که دو لت نیز تمهیداتی را در بخش رفع موانع تولید از جمله موضوع قیمت‌گذاری در دستور کار قرار داده تا این بخش شاهد جذب سرمایه بیشتری باشد.

راه‌اندازی ۵۴ پروژه در فولاد خوزستان

مدیرعامل فولاد خوزستان گفت: از سال گذشته تا کنون تعداد ۵۴ پروژه از جمله ۱۳ پروژه زیست‌محیطی در فولاد خوزستان راه‌اندازی شده است.

به گزارش چیلان، امین ابراهیمی اظهار کرد: تمرکز شرکت فولاد خوزستان در این بازه زمانی بر تولید پایدار و توسعه ظرفیت تولید است و به همین دلیل طرح توسعه فولادسازی ۲ میلیون تنی فولاد شادگان با سرمایه‌گذاری ۱۱۰ میلیارد ریال اجرا شده است.

وی افزود: این شرکت از اکتشاف تا محصول نهایی را جزو راهبرد توسعه و در دستورکار خود قرار داده است.

مدیرعامل فولادخوزستان اظهار کرد: توسعه ظرفیت تولید زیرسقفی فولاد خوزستان از ۳.۸ فعلی به ۶ میلیون تن تا پایان سال ۱۴۰۲ با راه‌اندازی ماشین ریخته‌گری اسلب عریض، راه‌اندازی تولید شمش فولادی در شرکت صنعت فولاد شادگان و چند طرح دیگر در دست اقدام است.

وی گفت: با در نظر گرفتن طرح‌های توسعه‌ای و افق ۱۴۱۰، سهم تولید فولاد خوزستان به ۱۳ میلیون و ششصد هزارتن، برابر ۲۵ درصد سهم فولاد کشور می‌رسد.

▣ ۴ رکورد تولید ماهانه در یک ماه

ابراهیمی در خصوص رکوردهای این شرکت بیان کرد: شرکت فولاد خوزستان در ادامه ثبت رکوردهای سال گذشته

موفق به کسب ۴ رکورد ماهانه فقط در فروردین ۱۴۰۱ شد. این رکوردها در زمینه تولید شمش و واحدهای کل احیاء، احیاء۲، و مدول یک احیا ۲ بود. در مرداد ماه هم با تلاش شبانه روزی کارکنان موفق به رکورد زنی در تولید ماهانه گندله‌سازی یک شدیم. همچنین با برنامه‌ریزی مدون در واحدهای مدول ۲ احیا ۲، زمزم ۲ و تولید آهک موفق به ثبت رکورد روزانه شدیم.

▣ افزایش مقاصد صادراتی «فخوز»

این مدیر فولادی، برجسته‌ترین دستاوردهای فولاد خوزستان را در ۶ ماهه نخست امسال، فروش یک میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصولات، رشد ۱۱ درصدی ارزش فروش محصولات و افزایش مقاصد صادراتی و جذب مشتری جدید صادراتی از بازارهای منطقه نامبرد و گفت به دلیل همین ابتکار عمل در حوزه صادرات بود که موفق به دریافت تندیس صادرکننده نمونه ملی در سال ۱۴۰۱ شدیم. وی از دیگر دستاوردهای این شرکت در امسال را، افزایش ۵۷ درصدی تناژ فروش محصولات در داخل، افزایش ۳۶ درصدی مقاصد ارسال محصولات در داخل، فروش حدود ۴۸ هزار تن آهن‌اسفنجی در بازار داخل و انعقاد قرارداد صادرات ۲۵ تن آهن‌اسفنجی مازارد بر نیاز و انعقاد ۲۸۰ قرارداد داخلی و ۳۰ قرارداد خارجی دانست.

ابراهیمی در تشریح اجرای طرح‌های توسعه‌ای در فولادخوزستان از سال ۱۴۰۰ تا شش ماهه دوم سال ۱۴۰۱، از راه‌اندازی ۵۴ پروژه با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۵۲۶ میلیارد تومان از جمله ۱۳ پروژه زیست‌محیطی خبر داد و گفت: پیشرفت۷۳ پروژه دارای قرارداد با سرمایه‌گذاری بالغ بر۱۳ میلیارد تومان ازجمله پروژه‌های مهم مگامدول زمزم ۳، خط و پست ۴۰۰ کیلوولت، کمپرسورخانه ۶۱۳، تصفیه شیمیایی پساب صنعتی و با چرخانی آب، کولینگ تاور۲۷۸، احداث پست‌های جدید ۹، ۱۰، ۸۰۱، اجرای توری اطراف انباشت و برداشت، توسعه بیلت یارد، تیکنرغبارگیرهای فولادسازی جزو کارنامه فولاد خوزستان است که موجب اشتغالزایی برای بیش از ۶۰۰ نفر شد.

▣ راه‌اندازی ۱۳ پروژه زیست محیطی در فولاد خوزستان

وی افزود: ۱۳پروژه زیست محیطی با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲۰۰ میلیارد تومان، احداث پکیج متالوژی ثانویه وماشین ریخته گری شمش اسلب عریض، احداث کارخانه اکسیژن، اجرای پروژه احداث نیروگاه ۵۲۰ مگاواتی فولاد خوزستان هم از طرح هایی توسعه‌ای فولاد خوزستان است که به سرانجام رسید.

ابراهیمی بر این باور است: توسعه فولاد خوزستان درکنار رشد و ارتقا و عمل به مسئولیت‌پذیری اجتماعی منطقه معنا پیدا می‌کند و در شرکت فولاد خوزستان مسئولیت‌پذیری اجتماعی یکی از ارزش‌های سازمانی محسوب می‌شود.

این عضو هیأت مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، با بیان اینکه فعالیت اقتصادی و کسب سود تنها یک بعد شرکت به شمار می‌آید گفت: تعهد شرکت‌ها به منظور کمک به توسعه اقتصادی پایدار از طریق خدمت رسانی به جامعه نمود پیدا می‌کند. از طرفی حفاظت از محیط‌زیست نقش موثری در اقلیم منطقه برجا خواهد گذاشت.

ابراهیمی افزود: نقش کلیدی شرکت فولاد خوزستان درتولید فولاد، صادرات، ارزآوری، اشتغالزایی زمانی معنا پیدا می‌کند که درعمل به مسئولیت‌های اجتماعی موفق باشد.

اقدامات گل‌گهر در بخش حمل‌ونقل

مدیر حمل‌ونقل شرکت گل‌گهر گفت: گل‌گهر با رویکرد توسعه زیرساخت‌ها و تعریف چشم‌انداز ۱۴۰۴ اقدامات متعددی را به منظور ارتقای حمل‌ونقل و کاهش هزینه‌های آن در دستور کار قرار داده است.

به گزارش معدن۲۴، مهدی عارفی افزود: از این اقدامات می‌توان به تجهیز ناوگان حمل‌ونقل ریلی؛ شامل ۷۱۴ دستگاه واگن، ۱۳ دستگاه لکوموتیو، تجهیز ناوگان جاده‌ای؛ شامل ۳۰۰ دستگاه تریلر، ۱۵۰ دستگاه کامیون ده‌چرخ، ۲۴ دستگاه لودر و ۸ دستگاه بیل مکانیکی در قالب تاسیس شرکت حمل‌ونقل ترکیبی گهرترابر اشاره کرد. وی ادامه داد: همچنین ایجاد و توسعه حمل‌ونقل پیوسته بین شرکت‌های منطقه گل‌گهر، ازجمله نوار نقاله ۷ کیلومتری تا شرکت جهان فولاد، دو کیلومتری تا شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و احداث سنگ‌شکن در مبدا یکی از معادن مجاور و انتقال سنگ‌آهن دانه‌بندی از طریق نوار نقاله به گل‌گهر به طول چهار کیلومتر از دیگر اقدامات شرکت گل‌گهر در حوزه توسعه زیرساخت‌های حمل‌ونقل به شمار می‌آید. عارفی با بیان اینکه این شرکت اقدام به ایجاد پایانه انباشت و برداشت (شانتینگ‌یارد) در منطقه گل‌گهر کرده است، گفت: با هدف توسعه زیرساخت بخش حمل ریلی و امکان دسترسی شرکت‌های منطقه به خطوط ریلی این شرایط فراهم شده است.

وی تاکید کرد: این پروژه با ایجاد ۷۲ کیلومتر خط ریل شامل ۲۹ خط و ۶ انشعاب، به‌زودی تمامی شرکت‌های منطقه را به این شبکه وصل خواهد کرد. این شرکت همچنین با هدف ایجاد شرایط رفاهی، انسجام و ساماندهی شرکت‌های حمل‌ونقل و رانندگان اقدام به ایجاد پایانه موقت حمل جاده‌ای و شهرک حمل‌ونقل در منطقه گل‌گهر کرده است. مدیر حمل‌ونقل گل‌گهر با اشاره به سرمایه‌گذاری و ایجاد پایانه ریلی به صورت لوپ، گفت: این اقدام مزایایی همچون؛ قبول قطارهای اعزامی بدون محدودیت تعداد واگن برای بارگیری در پایانه ریلی جدید، سهولت در تردد و مانور قطارها و همچنین مشارکت در طرح ساخت اسکله با قابلیت پهلوگیری کشتی‌های با ظرفیت بالا، از دیگر اقدامات مهم و پروژه‌های در دست اقدام شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر برای بهبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل محسوب می‌شود.

یادداشت

بدون سرمایه انسانی از توسعه باز می‌مانیم

فرشاد رشیدنژاد
استاد دانشگاه

موضوع جایگزینی معدن به‌جای نفت، تنها منحصر به کشور ما نیست، حتی به‌تازگی شاهد آن هستیم که کشوری مانند عربستان هم، در تلاش است تا به‌سرعت اقتصاد بدون نفت را پایه‌ریزی کند و برای توسعه معادن خود سرمایه‌گذاری‌های عظیمی انجام می‌دهد.

بنابراین روشن است که گریزی از تلاش برای رشد و توسعه این صنعت وجود ندارد. دستیابی به این هدف، جدا از سرمایه‌گذاری، نیازمند دانش فنی است که در اختیار نخبگان، افراد باتجربه و تحصیلکردگان این حوزه است و اگر این سرمایه از دست برود، توسعه با مشکل روبه‌رو می‌شود.

در حال حاضر ما در عمل با کمبود نیرو در این حوزه روبه‌رو هستیم. به‌عنوان مثال، اگر بخواهیم یک مدیر پروژه توانمند و باتجربه در حوزه صنعتی خاصی به‌کار بگیریم، با دشواری‌های فراوانی مواجه می‌شویم، بنابراین موضوع کمبود نیروی انسانی به‌عنوان یک تهدید وجود دارد و باید برای آن چاره‌اندیشی شود.

مقصد مهاجران حوزه معدن، به‌طبع کشورهایی است که صاحب صنعت معدن و فرآوری مواد معدنی هستند و به‌علاوه از شرایط زندگی مساعدی هم برخوردار هستند، مثل کانادا، استرالیا، امریکا، همچنین افریقای‌جنوبی یا کشورهایی امریکای‌لاتین مثل شیلی، برزیل و...، زیرا تولیدات معدنی در این کشورها بالا است و در این زمینه جزو سرآمدان هستند.

البته گاهی انگیزه‌های دیگری هم به غیر از کاریابی یا بهبود وضعیت معیشت وجود دارد، بنابراین افراد کشورهایی را انتخاب می‌کنند که به ایده‌آل موردنظرشان نزدیک‌تر باشد.

بعد از گذشت چندین دهه، در برخی کشورهای مقصد، کلونی‌هایی از متخصصان ایرانی تشکیل شده است که با همکاران خود در داخل کشور ارتباط دارند و تبادل اطلاعات می‌کنند. این ارتباطات، زمینه جذب افراد دیگر را هم فراهم می‌کند. به‌عنوان مثال، معدنکارانی که جذب کشورهایی مانند کانادا و استرالیا شده‌اند، خود به‌طورمستقیم یا غیرمستقیم زمینه مهاجرت را برای دوستان و همکاران خود فراهم کرده‌اند.

اما کشورهای اروپایی، جذابیت شغلی کمتری برای افراد فعال در حوزه معدن و مواد معدنی دارند، زیرا اروپاییان بسیار سریع‌تر از دیگر ساکنان کره زمین تلاش می‌کنند که به تکنولوژی‌های سبز و پاک دست یابند و باتوجه به تعارض میان معدنکاری و محیط‌زیست، بسیاری از این کشورها فعالیت‌های معدنی خود را کاهش داده‌اند و مواد معدنی موردنیاز خود را از دیگر کشورها تهیه می‌کنند.

آنچه امروزه موج جدیدی از مهاجرت را در میان دانش‌آموختگان و متخصصان معدنی ایجاد کرده، وضعیت بازار و میزان اندک سرمایه‌گذاری در این حوزه است.

در اواسط دهه ۷۰ تا ۸۰، پروژه‌های معدنی زیادی در سطح کشور وجود داشت، اقدامات بزرگی انجام می‌گرفت و بودجه‌های عمرانی زیادی به این طرح‌ها اختصاص پیدا می‌کرد، به این ترتیب، افراد زیادی جذب این حوزه می‌شدند و به کار و فعالیت می‌پرداختند.

اما در حال حاضر پروژه‌های بزرگی که بتواند نیروهای زیادی را به‌کار گیرد، کمتر شده است. بنابراین اگر جایی فرصت کاری خوبی فراهم باشد، نیروهای فعال به آن سو کشیده می‌شوند. واقعیت این است که وضعیت معیشت و حقوق و مزایای بهتر، عامل جذابی است که افراد را به مهاجرت تشویق می‌کند.

برای مقابله با این چالش، باید در درجه اول، موضوع به‌رسمیت شناخته شود و اطلاعات درستی در این زمینه تهیه شود تا بتوان آن را به‌درستی مورد بررسی قرار داد.

در قدم بعدی باید با برطرف کردن چالش‌ها و مقابله با آسیب‌ها، شرایط در کشور بهبود پیدا کند تا زمینه مهاجرت معکوس فراهم شود، حتی می‌توان از ایرانیان مقیم خارج از کشور که تجربه و دانش کافی دارند، خواست که برای فعالیت در این حوزه به کشور برگردند.

بنابراین باید تمام تلاش خود را به کار ببندیم تا هم نیروهای متخصص تربیت‌شده خودمان را حفظ و هم متخصصان دیگر کشورها را جذب کنیم. مهم‌ترین اقدام در این مسیر، بسترسازی و ایجاد شرایط باثبات و مناسب سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در کشور است تا هم بتوان مانع جریان سریع مهاجرت شد و هم متخصصان دیگر کشورها را به این حوزه جذب کرد.

صنعت معدن به‌واسطه انقلاب صنعتی چهارم و تغییرات تکنولوژیکی، بی‌وقفه در حال تحول ماهوی و جدی است، بنابراین جای آن است که تصمیم‌گیران و سیاست‌گذاران این حوزه، برنامه‌های مدونی تهیه کنند تا نیاز صنعت معدن کشور و افراد متخصص مرتفع شود و چه با نگهداشت نیروی داخل و چه فراخواندن و دعوت از نیروهای توانمند (ایرانی یا غیرایرانی) از خارج این حوزه را رونق بدهیم و باعث رشد و اعتلای کشور شویم.

گزارش «روزگارمعدن» به مناسبت روز جهانی مهاجران

وقتی عطای ماندن را به لقایش می‌بخشند

گیتا جاودانی

می‌گویند در گذشته‌ای نه‌چندان دور، پدیده مهاجرت دانشجویان یا استادان حوزه معدن، اتفاق مبارکی برای این حوزه به‌شمار می‌رفت، زیرا فرصتی برای یادگیری روش‌های نوین و تجربه‌اندوزی بود و اصطلاحی که برای نامیدن این فرآیند به کار می‌بردند، چرخش نخبگان بود، اما در حال حاضر، رفتن‌ها معنایی دیگر پیدا کرده و داده‌هایی که هر از چندی منتشر می‌شود، حکایت از گریز نخبگان دارد. شرایط اقتصادی، وضعیت اشتغال، مسائل اجتماعی و نابسامانی‌هایی ریز و درشتی که گریبان نسل جوان را گرفته، مهاجرت را از شکل چرخشی خارج کرده و به‌سوی کوچ قطعی و اجباری سوق داده است. ناگفته پیدا است که مهاجرت متخصصان، نخبگان و نیروهای ماهر و کارآزموده در همه حوزه‌ها از جمله حوزه صنعت، از دست رفتن دارایی گرانقدری است که جبران آن، اگر نگوییم محال، سخت دشوار است. امروز و به‌مناسبت «روز جهانی مهاجران»، نگاهی دوباره داریم به پدیده مهاجرت ایرانیان فعال در حوزه معدن و نظر امین صفری، معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن» و پیمان افضل، استاد دانشگاه و فعال معدن را با شما به اشتراک گذاشته‌ایم. گزارش امروز «روزگارمعدن» را در ادامه بخوانید.

نخبه چه کسی است؟

امین صفری ـ معاون امور معادن و صنایع معدنی «ومعادن»: درباره مهاجرت نخبگان ابتدا باید تعریف مشخصی از نخبه داشته باشیم. واقعیت این است که متخصصان در حوزه معدن و صنایع معدنی، به ۲ گروه تقسیم می‌شوند؛ گروه اول متخصصان متبحری هستند که علاوه بر تخصص، تجربه هم دارند و کاملا کارآزموده و حرفه‌ای هستند. گروه دیگر، فارغ‌التحصیلان دانشگاهی هستند که حتی در مواردی که دوره‌های تحصیلات تکمیلی را هم پشت‌سر گذاشته‌اند، به‌علت ضعف سیستم آموزشی، تجربه و تبحر لازم در دانشگاه را کسب نکرده‌اند، بنابراین نمی‌توان این گروه را به‌معنی واقعی در دسته نخبگان این صنعت قرار داد، چرا که برای رسیدن به این جایگاه، راه درازی در پیش دارند. برای دسته اول که متخصصان متبحر و باتجربه‌ای هستند، که هم تخصص لازم را دارند و هم به‌مرور تجربه کسب کرده و کارآزموده شده‌اند، فرصت‌های جدی‌تری برای مهاجرت ایجاد می‌شود.

مقاصد معدنی

در بخش معدن به‌صورت سنتی برخی کشورها همواره از مقاصد مهاجرت بوده‌اند، به‌عنوان‌مثال می‌توان به کانادا و استرالیا اشاره کرد که هم معدن‌خیز و هم مهاجرپذیر هستند. اما به‌تازگی کشورهای حوزه خلیج‌فارس مثل قطر، عمان، عربستان، بحرین و امارات هم به جمع این کشورها پیوسته‌اند. ممکن است افرادی تصمیم بگیرند به‌صورت شخصی چند سالی در این کشورها کسب تجربه کنند و دوباره برگردند که در این صورت، این اتفاق را می‌توان نوعی فرصت به‌شمار آورد، اما زنگ خطر زمانی برای ما به‌صدا درمی‌آید که این مهاجران در مقصد جدید ماندگار شوند و دوباره به کشور بازنگردند. متاسفانه اکنون بسیاری از این مهاجران به دلایل متعدد که بخشی از آن مالی است و بخش دیگر زیرساختی، رفاهی و...، دیگر به کشور باز نمی‌گردند و به‌این‌ترتیب ما نیروهای متخصصی را که طی فرآیندی طولانی‌مدت پرورش داده‌ایم، به‌راحتی از دست می‌دهیم. در این نقطه، مسئولیت مهمی برعهده متولیان امور است. باید این افراد را شناسایی و تلاش کنند که آنها را، که هم تجربه بین‌المللی به‌دست آورده‌اند و هم مهارت‌هایی ارزشمند کسب کرده‌اند، به کشور بازگردانند. خوشبختانه بسیاری از این افراد، به‌دلیل وابستگی‌هایی که در کشور دارند، علاقه‌مند هستند که برگردند و باید از این فرصت استفاده کرد و با فراهم کردن امکانات مناسب، آنها را دوباره جذب کرد.

راه‌های بازگشتن

شاید یکی از روش‌های موثر برای بازگرداندن مهاجران این باشد که دولت شرکت‌های خصوصی را ترغیب به این کار کند. برای مثال، در ازای استخدام متخصصان مهاجرت‌کرده، مشوق‌هایی به شرکت‌های خصوصی اعطا کند. مالیات آنها را کاهش دهد، تسهیلاتی برای دریافت مجوز یا احداث کارخانه و... در نظر بگیرد، به‌این‌ترتیب شرکت‌های خصوصی با تامین شرایط رفاهی مناسب‌تر به‌طورحتم، زمینه جذب این نیروهای زبده را فراهم می‌آورند. اما درباره دسته دوم یا دانش‌آموختگانی که به مرحله کارآزمودگی نرسیده‌اند، باید دانشگاه را خطاب قرار داد و پرسید چه زمانی وقت آن فرامی‌رسد که واحدهای دانشگاهی و درسی روزآمد شوند و متناسب با نیاز صنعت، تکامل پیدا کنند؟ هنوز سرفصل‌های رشته معدن در دانشگاه، متعلق به سال‌ها پیش است و محتوای آموزشی از چند دهه قبل، همچنان بدون تغییر باقی مانده است. این در حالی است که طی این مدت، روش‌ها و فرآیندها در این علم متحول شده و محتوای درسی تغییر کرده است. به‌عنوان‌مثال، راهکارهای اکتشافی تغییر و تحولات زیادی داشته است، روش‌های ژئوفیزیکی جدیدی پدید آمده و تحلیل‌های زمین‌شناسی تغییر کرده است، همین‌طور در بخش استخراج، هوشمندسازی معادن، استفاده از فناوری‌های روز، اینترنت اشیا و...دانشجویان باید حداقل در جریان این تغییر و تحولات قرار گیرند تا بعد در مرحله اجرا بتوانند تجربیات خود را توسعه دهند.

پیشنهاد می‌شود، برای این بخش، متولیان دولتی مثل سازمان زمین‌شناسی، ایمیدرو، معاونت معدنی و... کمیته‌های مشترکی با دانشگاه‌های معتبر تشکیل دهند تا هم نیاز صنعت بررسی شود و مشکلات و معضلات آن به بخش آکادمیک انتقال پیدا کند و هم از تجربیات دانشگاه‌های معتبر دنیا در حوزه معدن هم الگوبرداری شود و واحدهای درسی را اصلاح و بروزرسانی کنند.

دانشگاه جدی نیست

موضوع دیگری که لازم است، به آن اشاره شود، این است که بخش عملیاتی و کارگاهی در دانشگاه، در حال حاضر به صفر رسیده و همه کارآموزی‌ها صوری است. متاسفانه دانشگاه نسبت به این موضوع جدی نیست و توجه ویژه‌ای به این بخش‌ها نشان نمی‌دهد. همین‌طور پایان‌نامه‌ها هم بسیار تکراری و غیرکاربردی است. برای تغییر این شیوه، باید نظارت جدی‌تری روی پایان‌نامه‌ها باشد و سختگیری بیشتری انجام شود. علاوه بر این، می‌توان تعامل دانشگاه‌ها را با صنعت بیشتر کرد و به‌جای آنکه این تعامل تنها در بخش پروژه‌ها باشد، باید آن را به حوزه تدریس هم تعمیم داد و واحدهای معدنی و شرکت‌های بزرگ را ملزم کرد که زیرنظر نهادی مستقل، دوره‌های کارآموزی برگزار کنند. می‌توان شرکت بزرگ معدنی را مجبور کرد که دانشجوهای نخبه معرفی‌شده یا آنهایی را که معدل بالایی دارند و از حد استاندارد بالاتر هستند، با هزینه خود به شرکت‌های بزرگ و معتبر معدنی بفرستند تا از نزدیک، مراحل کار را ببینند و تجربه کسب کنند. به‌نظر من، باید روی افراد سرمایه‌گذاری کنیم؛ نباید جلوی کسی را گرفت که از کشور بیرون نرود. فعالان حرفه‌ای هر رشته باید بتوانند بروند و تجربه کسب کنند، اما از سوی دیگر بخش حاکمیت معدن هم باید تلاش کند با روش‌های گوناگون که به برخی از آنها اشاره شد، تلاش کند، آنها را مجدد به ایران برگرداند. اما اگر چنین اتفاقی نیفتد، بحرانی بسیار جدی در زمینه تامین نیروی انسانی خواهیم داشت، زیرا به‌علت ضعف دانشگاه‌ها، خروجی قوی نداریم، میزان مهاجرت هم که افزایش پیدا کرده است و به این ترتیب، روز به روز بیشتر با کمبود متخصصان متبحر مواجه می‌شویم. در حال حاضر چاره‌ای نیست، جز آنکه در زمینه‌های تخصصی معدن به‌ویژه اکتشاف که نیازمند توجه بیشتری به آموزش نیروی انسانی و افزایش مهارت و تخصص است، بیشتر توجه شود، در غیر این صورت به‌طورحتم در آینده به مشکل می‌خوریم.

هیات علمی، اسیر سقف و کف

پیمان افضل ـ استاد دانشگاه و فعال معدن: من به‌شخصه بارها به فکر مهاجرت افتاده‌ام و این روزها هم بیشتر به این موضوع فکر می‌کنم. یکی از علل این تصمیم برای شخص من، دشواری و پیچیدگی فعالیت حرفه‌ای به‌علاوه مشکلات اقتصادی است. متاسفانه وقتی حجم بسیار زیاد مهاجرت از کشور را مورد بررسی قرار دهیم، می‌بینیم بسیاری از کسانی که کشور را ترک می‌کنند، از متخصصان کشور هستند، البته منظور از متخصص هم، کسانی هستند که از نظر تجربی و مهارت حرفه‌ای به‌درجه تخصص رسیده‌اند و هم کسانی که مدارج علمی را پشت سر گذاشته‌اند و فارغ‌التحصیل دانشگاه هستند. روند فرار مغزها در کشور ما مربوط به دیروز و امروز نیست و جریانی طولانی‌مدت و مداوم است که گاهی شدت می‌گیرد و گاهی افت می‌کند، اما امروز در مرحله اوج است و شکل بسیار نگران‌کننده‌ای به خود گرفته، به‌گونه‌ای که چندی پیش در خبرها آمده بود، مهم‌ترین خسارت ناشی از مهاجرت ایرانیان، تبدیل شدن مهاجرت به یک امر ارزشمند برای نخبگان و عموم مردم است و هشدار داده شده بود که با مهاجرت نخبگان و جوانان و تشکیل خانواده آنها در آن سوی مرزها، به‌سمت رقیق شدن ذخیره ژنتیکی و ژنوم حرکت می‌کنیم و این ذخیره هر چه فقیرتر و رقیق‌تر شود، استعدادهای برتر کشورمان کمتر و کمتر می‌شود. بنابراین نباید به پدید مهاجرت، از دید فردی یا شخصی نگاه کرد، چرا که آثار فرهنگی و اجتماعی فراوان و طولانی‌مدتی دارد.

مهم‌ترین عامل دلسردی

یکی از مهم‌ترین دلایلی که نیروهای کارآزموده کشور را بر آن می‌دارد که تن به مهاجرت دهند، مشکلات اقتصادی فراوان و کم‌ارزش بودن حقوق و مزایای آنان است.

اگر به میزان دریافتی اعضای هیات علمی دانشگاه در کشور توجه کرده و آن را با درآمد همتایان‌شان در دیگر کشورها مقایسه کنیم، شاهد این اختلاف بسیار قابل توجه هستیم. کسی که سال‌ها زمان صرف کرده و به جایگاهی علمی دست یافته و امروز زندگی خود را از مسیر کار پژوهشی می‌گذراند، باید از حداقل امنیت معیشت برخوردار باشد، نه اینکه گرفتار مسائل روزمره و حتی گاهی مجبور باشد، سراغ مشاغل دیگری برود که غیرمرتبط با رشته تحصیلی آنهاست. کاهش شدید ارزش پول ملی و تناسب نداشتن حقوق با افزایش قیمت‌ها، به‌علاوه امواج شدید گرانی و تورم که به‌ویژه از سال ۸۸ به‌بعد در کشور رخ داده است، یکی از دلایل عمده مهاجرت افراد است. علاوه بر این، بی‌توجهی به شأن و جایگاه افراد کارآمد و چهره‌های علمی، یکی دیگر از اتفاقاتی است که موجب افزایش نارضایتی می‌شود. به‌عنوان مثال، چندی پیش به بهانه کنترل دریافتی‌های نجومی، سقفی برای حقوق و دریافتی استادان دانشگاه مشخص شد. به‌عبارت دیگر، آوار دریافتی‌های نجومی مدیران برخی دستگاه‌ها، بر سر اعضای هیات علمی دانشگاه‌ها خراب شد. با این شرایط، روشن است که عرصه بر این افراد تنگ و تنگ‌تر می‌شود و به جایی می‌رسند که عطای ماندن را به لقایش می‌بخشند و به جایی دیگر که فرصت بهتری در اختیارشان بگذارد، کوچ می‌کنند.

صنعت، پشتوانه دانشگاه

دانشگاه‌ها در کشورهای پیشرفته با صنعت همراه هستند و صنایع از این بخش حمایت می‌کنند. صنعت برای یافتن راه‌حل مشکلات خود به دانشگاه مراجعه می‌کند و با استادان متخصص وارد قراردادهای بزرگ می‌شود. علاوه بر این، دانشجویان تحصیلات تکمیلی را مورد حمایت قرار می‌دهد، بخشی از هزینه‌ها را تقبل می‌کند و به آنها حق می‌دهد، پایان‌نامه‌های دانشجویی را زیر چتر حمایتی خود می‌گیرد و... به این ترتیب، دانشجو و استاد با جان و دل کار می‌کنند و دانشگاه فضایی زنده و پویا است؛ هم مقالات علمی خوبی تولید می‌شود و هم راه‌حل‌هایی برای مشکلات صنعتی ارائه می‌شود. از طرف دیگر، امکان حضور در همایش‌ها و جلسات علمی برای پژوهشگران و استادان فراهم است. اما این امکانات سال‌ها است که از دانشگاه‌ها دریغ شده و حداقل حمایت‌های ممکن هم انجام نمی‌گیرد. نکته اساسی این است که بدیهی‌ترین پیش‌نیاز‌ها که در همه دنیا به رسمیت شناخته می‌شود، در کشور ما به بهانه کمبود بودجه به راحتی حذف می‌شود.

پیشنهاداتی تیتروار

شاید اگر از همین امروز اصلاحات ساختاری آغاز شود و متولیان امر قدم در مسیری بگذارند که پیش‌تر افریقای جنوبی، شیلی یا لهستان طی کردند، امید آن باشد که مهاجرت منفی شود و کم کم مردم و سرمایه‌ها به کشور برمی‌گردند.

بدیهی است که حل این حجم عظیم مشکلات، در کوتاه‌مدت امکان‌پذیر نیست، اما برای اینکه کار از جایی آغاز شود، می‌توان چند پیشنهاد زیر را به‌صورت تیتروار مطرح کرد: چاره‌اندیشی برای وضعیت اسفناک اقتصادی و حل معضل درآمدهای ناچیز، اصلاح مقررات و قوانین دست‌وپاگیر، ضد تولید و مانع سرمایه‌گذاری، تخصص‌گرایی و شایسته‌سالاری برای انتخاب متولیان امور در این حوزه و استفاده از نیروهای متخصص و کارآمد مستقل، ایجاد امید و دورنمای روشن از آینده و امکان توسعه و پیشرفت، حفظ احترام و کرامت نیروهای متخصص، زبده و کارآمد.

سخن پایانی

چندین مولفه در کنار هم موجب شده است که اشتیاق نیروی انسانی به مهاجرت روز به روز بیشتر شود، اما شرایط اقتصادی و معیشتی مولفه بسیار پررنگ‌تری است. در شرایطی که جامعه روز به روز بیشتر با مشکلات معیشتی دست به گریبان می‌شود، بدیهی است که همه به دنبال راهی برای فرار از شرایط ناگوار بگردند و در این میان، مسیر نیروی انسانی ماهر و متخصص هموارتر است و در چشم بر هم زدنی، آنها هم به صف مهاجران می‌پیوندند.

سرمایه‌گذاری در عناصر نادر خاکی در دستور کار «تجلی»

مدیرسرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن وفلزات گفت: سرمایه‌گذاری در حوزه عناصر نادر خاکی در دستور کار این شرکت قرار دارد و تاکنون شرکت تجلی بیش از ۶ هزار و ۴۰۰ میلیارد تومان در بخش‌های مختلف معدنی کشور سرمایه‌گذاری کرده است.

به گزارش دنیای معدن، آمنه میرافشار افزود: هرچند که این شرکت همچنان در زنجیره صنعت فولاد در زمینه اکتشاف استخراج و فرآوری مواد اولیه و مواد معدنی فعال است ولی سرمایه‌گذاری در حوزه عناصر نادر خاکی را به طور جدی در دستور کار خود قرار داده است.

مدیر سرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات بیان کرد: با این رویکرد شرکت تجلی درصدد است بیشتر سرمایه گذاری‌های خود را بر روی فلزات استراتژیک که ارزش افزوده بیشتری در حوزه اقتصادی دارد انجام دهد.

به گفته وی، هدف این شرکت این است با شناسایی معادن فلزات نوین و سرمایه‌گذاری روی آنها ارزش افزوده بیشتری را برای کشورمان تولید کند. میرافشار با اشاره به مزیت‌های سرمایه‌گذاری در زمینه تولید فلزات با ارزش‌افزوده بیشتری بیان کرد: در راستای این هدف شرکت تجلی به دنبال مواد اولیه معدنی با ارزش است تا با تبدیل آن به محصول قیمتی بتواند آن را در بازارهای جهانی به فروش برساند. این مقام مسئول در شرکت سرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات تصریح کرد: این شرکت همواره به دنبال این است در زمینه فلزات و یا مواد معدنی که معادن آن را در کشور داریم، اما در این زمینه به خارج وابسته هستیم به فعالیتهای صنعتی خود ادامه دهد و از خام فروشی نیز در این زمینه جلوگیری شود. مدیر سرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات تاکید کرد: این شرکت به دنبال اسن است که ضمن جلوگیری از خام فروشی در بازارهای صادراتی، با سرمایه‌گذاری روی معادن فلزات نادر ارزش افزوده بیشتری را تولید کند. میر افشار با اشاره به مزیت‌های سرمایه‌گذاری در حوزه معادن عناصر نادر خاکی بیان کرد: ایران جزو کشورهای دارای معادن عناصر نادر خاکی است و شرکت تجلی درصدد است با سرمایه‌گذاری بر روی این معادن و تولید محصول نهایی گران نرخ درآمدهای ارزی بیشتری را برای کشور ایجاد کند. مدیر شرکت مدیر سرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در خصوص همکاری‌های این شرکت با شرکت‌های دانش‌بنیان نیز گفت: برای استفاده از روش‌های نوین در حوزه معدنی کشور همکاری شرکت تجلی با شرکت‌های دانش‌بنیان افزایش یافته است و هم اکنون با ۴ شرکت دانش‌بنیان در کشورمان شرکت تجلی همکاری‌های مستمری دارد. میر افشار افزود: هم اکنون شرکت تجلی با چند شرکت دانش‌بنیان نیز وارد مذاکره شده است تا بتواند همکاری‌های خود را با این شرکت‌ها در حوزه استفاده از روش‌های نوین در حوزه معدنی کشور پیش ببرد. وی اظهارکرد: هزینه‌های کشورمان در روش‌های قدیمی معدنکاری هم اکنون بسیار قابل توجه شده است و ما الزاماً باید در این بخش صنعتی کشور به طرف معدن‌کاری نوین و پایدار باید حرکت کنیم. میر افشار تاکید کرد: از آنجا که در روش‌های قدیمی معدنکاری چالش‌ها و مشکلات زیادی وجود دارد، لذا حرکت به طرف معدنکاری نوین و پایدار در کشور بسیار ضروری است و تمام برنامه‌ریزی‌های شرکت تجلی نیز در این راستا انجام می‌شود. مدیر سرمایه‌گذاری شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در پایان اظهارکرد: با استفاده از روش‌های قدیمی معدنکاری شاهد افزایش زیاده هزینه‌ها هستیم، اما با روش‌های جدید در حوزه معدنی باید از افزایش هزینه‌ها جلوگیری شود تا بتوانیم به سهولت در بازارهای داخلی و خارجی حضور موفق داشته باشیم.

عناصر نادر، آینده‌سازان صنایع

گروه معدن

وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم، عناصر نادر استراتژیکی هستند که تحت یک کد تعرفه در جهان تجارت می‌شوند. از آن رو که بیشترین کاربرد آنها در صنایع الکترونیکی است، افزایش سرعت رشد تکنولوژی، موجب افزایش تجارت این عناصر شده است. به گزارش فلزات آنلاین، بازار تولید کنسانتره وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم به ترتیب در انحصار چین، برزیل و کنگو است. با توجه به اینکه وانادیوم محصول جانبی فرآیند فولادسازی است و همچنین از نیوبیوم در تولید فولادهای سبک‌تر استفاده می‌شود، بنابراین تقاضای بازار فولاد تاثیر مستقیمی بر تولید و تقاضای وانادیوم و نیوبیوم دارد. یکی از نکات قابل توجه در خصوص تجارت نیوبیوم در دوران رکود، تولید و نرخ باثبات این ماده نسبت به سایر کامودیتی‌ها است.

عنصر وانادیوم

وانادیوم یک عنصر نادر استراتژیک است که دارای شکل‌پذیری و مقاومت ساختاری خوب و طبیعی در برابر خوردگی و مواد قلیایی، اسیدها و آب نمک است. وانادیوم به تنهایی فلز نرمی است اما اگر با فلزات دیگر مانند آهن آلیاژ شود، می‌تواند بر سختی و استحکام آلیاژها بیفزاید. فقط افزودن ۰.۲ درصد وانادیوم به فولاد، باعث قوی‌تر شدن این فلز خواهد شد. این عنصر در طبیعت تنها به صورت ترکیب با عناصر دیگر یافت می‌شود و به صورت رادیکال وجود ندارد و به طور طبیعی در حدود ۶۵ ماده معدنی مختلف و در ذخایر سوخت فسیلی یافت خواهد شد. دو روش برای تولید وانادیوم وجود دارد. یکی استخراج مستقیم آن از سنگ معدن است و در برخی از موارد به عنوان محصول جانبی استخراج اورانیوم تولید می‌شود. در روش دیگر، این محصول از طریق جداسازی وانادیوم از سرباره‌های فولادی و از گرد و غبار دودکش روغن سنگین تولید می‌شود که در چین و روسیه رواج بالایی دارد و بخشی از تولید وانادیوم آنها در فرآیند فولادسازی صورت می‌پذیرد.

عنصر نیوبیوم

عنصر نیوبیوم به عنوان یک فلز واسطه، بلوری و شکل‌پذیر شناخته می‌شود که در مجاورت با هوا واکنش‌پذیری کمی از خود نشان می‌دهد. خواص شیمیایی عنصر نیوبیوم، شباهت زیادی به خصوصیات شیمیایی عنصر تانتالیوم دارد. نیوبیوم در ساخت مواد ابررسانای مختلف مورد استفاده قرار می‌گیرد. این آلیاژهای ابررسانا که حاوی تیتانیوم و قلع نیز هستند، به طور گسترده‌ای در آهنرباهای ابررسانای اسکنرهای «MRI» کاربرد دارند. از دیگر کاربردهای نیوبیوم می‌توان به استفاده از آن در جوشکاری، صنایع هسته‌ای، الکترونیک، اپتیک، سکه‌شناسی و جواهرات اشاره کرد. نیوبیوم به عنوان یک عنصر حیاتی در فناوری شناخته می‌شود. نیوبیوم به منظور تولید فولاد سبک‌تر و قوی‌تر برای لوله‌های صنعتی و قطعات هواپیما نیز مورد استفاده قرار می‌گیرد. نیوبیوم در دماهای پایین و در سیستم‌های برودتی به عنوان یک ابررسانا عمل می‌کند و در فشار جو، بالاترین دمای بحرانی را در عناصر ابر هادی دارد. همچنین یکی از سه عنصر ابر هادی از نوع دوم است.

معادن این فلز تنها در سه منطقه از زمین وجود دارد. نیوبیوم به شکل اکسید نیوبیوم و در ترکیب با تانتالیوم استخراج می‌شود. معدن‌کاری سنگ نیوبیوم به صورت روباز صورت می‌گیرد. ذخایر جهانی نیوبیوم فراتر از نیازهای آتی است و این امر احتمال کسری عرضه در این بازار این محصول را حتی طی سال‌های آتی بسیار کاهش می‌دهد. بیشتر منابع نیوبیوم شناخته شده در دنیا به شکل ذخایر معدنی پیروکلر در کربوناتیت، سنگ‌های آذرین حاوی بیش از ۵۰ درصد حجمی کانسار کربنات هستند.

عنصر تانتالیوم

تانتالیوم خالص به ندرت در طبیعت یافت می‌شود اما در سنگ معدن کلمبیت تانتالیت معمولا به عنوان کلتان وجود دارد. پس از استخراج، تانتالیوم خالص یک فلز براق آبی خاکستری سخت است. در قرن ۲۱، این عنصر به عنصری حیاتی در صنعت الکترونیک بدل شده است؛ به طوری که بیش از ۷۵ درصد از لوازم الکترونیکی حاوی تانتالیوم است. به طور خاص، مهندسان توانسته‌اند از برخی خواص تانتالیوم برای کوچک‌تر کردن و کارآمدتر کردن خازن‌ها و سایر اجزا در تجهیزات الکترونیک استفاده کنند. تانتالیوم در کاربردهایی که نیاز به افزایش مقاومت در برابر حرارت، خوردگی و شیمیایی دارند، استفاده می‌شود.

اگرچه مطابق با گزارش سازمان زمین‌شناسی ایالات متحده امریکا، منابع وانادیوم در جهان بیش از ۶۳ میلیون تن برآورد شده اما در سال ۲۰۲۱، ذخایر قطعی وانادیوم برابر با ۲۴ میلیون تن اعلام شده است. معادن وانادیوم در امریکا و در ایالت‌های کلورادو، نیومکزیکو و آریزونای امریکا و همچنین در مکزیک و پرو قرار دارند. ذخایر نیوبیوم در جهان نیز در سال ۲۰۲۱، بالغ بر ۱۷ میلیون تن برآورد شده است. اطلاعات دقیقی از میزان ذخایر تانتالیوم در جهان در دست نیست.

میزان تولید عناصر نادر

میزان تولید معدنی وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم در دوره زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ در نمودار یک مورد بررسی قرار گرفت و نتایج حاکی از آن است که روند تولید معدنی وانادیوم و تانتالیوم در جهان طی بازه زمانی مورد بررسی صعودی و میزان تولید معدنی نیوبیوم ثابت بوده است. رشد سالانه تولید معدنی وانادیوم و تانتالیوم در بازه زمانی ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱، سالانه به طور متوسط ۳.۶ و ۱.۳ درصد بوده است.

همواره بیشترین سهم از تولید معدنی وانادیوم یعنی حدود ۶۶ درصد آن، مربوط به کشور چین بوده است و پس از چین، بیشترین سهم از تولید معدنی وانادیوم در جهان در سال ۲۰۲۱، به کشورهای روسیه، افریقای جنوبی و برزیل اختصاص دارد که هر یک به ترتیب ۱۷، ۸ و ۶ درصد از کل تولید جهانی را به خود اختصاص داده‌اند. نکته‌ای که در بررسی تولید معدنی وانادیوم در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۱ تا ۲۰۲۱ قابل توجه است، ظهور برزیل به عنوان یک از تولیدکنندگان اصلی وانادیوم معدنی از سال ۲۰۱۳ است. در حالی که در سال‌های پیش از ۲۰۱۳، استرالیا و کانادا عمده تولید وانادیوم معدنی را به خود اختصاص داده بودند و سهم برزیل بسیار ناچیز بود. بازار نیوبیوم یک بازار انحصاری و دو قطبی است. درحال‌حاضر ۹۰ درصد از نیوبیوم معدنی جهان در برزیل و ۹ درصد از آن در کانادا تولید شده است و تنها یک درصد از این فلز در سایر کشورهای جهان تولید می‌شود. بنا بر داده‌های مرکز زمین‌شناسی امریکا، سهم ذخایر برزیل از این رقم بالاتر بوده و ۹۸ درصد از ذخایر جهان در این کشور و در امریکای جنوبی قرار گرفته است.

برزیل علاوه بر آنکه انحصار نیوبیوم را در دست دارد، با تمرکز بر کارخانه‌های فرآوری خود، از فروش خام این ماده معدنی خودداری می‌کند. به همین دلیل سلطه آن بر بازار نیوبیوم بسیار بالا است. کشورهای دیگری مانند روسیه و کنگو، در حال انجام پروژه‌هایی برای بهره‌برداری از ذخایر کوچک نیوبیوم خود هستند. ذخایر نیوبیوم در کشورهای دیگری مانند امریکا نیز وجود دارد اما به دلیل نیاز به فرآیند پیچیده فرآوری در ذخایر این کشورها، درحال‌حاضر امکان تولید اقتصادی آن وجود ندارد. برای بررسی تجارت این گروه محصولات کد تعرفه ۲۶۱۵۹۰ بررسی شده است که این گروه شامل سنگ و کنسانتره عناصر وانادیوم، نیوبیوم و تانتالیوم است. بنابراین صادرات این ۳ عنصر با هم در نمودار یک در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱ مورد بررسی قرار گرفته است. همان طور که در نمودار ۲ نیز مشخص است، تجارت کنسانتره و سنگ این سه ماده در سال ۲۰۲۱ جهش قابل توجهی را تجربه کرده است. در بازه زمانی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۲۱، صادرات جهانی کنسانتره و سنگ این گروه از محصولات، سالیانه به طور متوسط حدود ۵.۵ درصد رشد کرده است. شایان ذکر است تجارت این عناصر در سال ۲۰۲۰ به دلیل رکود ناشی از همه‌گیری ویروس کرونا، به شدت افت پیدا کرده بود اما پس از گذر از این بحران، تجارت این عناصر دوباره رونق گرفت و در عرض یک سال، حدود ۶ برابر شد.

درحال‌حاضر بزرگ‌ترین کاربرد وانادیوم در تولید فولادهای زنگ‌نزن است. با توجه به رشد تکنولوژی در حوزه ذخیره انرژی و استفاده از وانادیوم در این حوزه، می‌توان گفت که تقاضای کوتاه‌مدت وانادیوم به فولاد بستگی دارد. یکی از دلایل کاهش تجارت این محصول در سال ۲۰۲۰ را می‌توان ناشی از قرنطینه‌های ناشی از ویروس کرونا در این سال و کاهش تولید فولاد و تعطیلات کارخانه‌های فولاد در این برهه زمانی دانست اما تقاضای بلندمدت به کاربردهای آن در عرصه انرژی نیز وابسته است. از دیدگاه بلندمدت، توسعه صنعت در حوزه تولید باتری و انرژی، برای وانادیوم دارای رشد بسیار زیاد است و تاثیر قابل توجهی بر تقاضای وانادیوم خواهد داشت.

وانادیوم برای تولید فولادهای مستحکم و کاتالیزورهای شیمیایی نیز استفاده می‌شود اما پیش‌بینی تقاضای بالای این فلز در آینده‌ای نزدیک از نقش آن در تولید باتری‌های «VRFBs» حاصل می‌شود و بازاری است که نوید رونق فراوان مصرف این فلز را در آینده می‌دهد.

با توجه به آنچه مطرح شد و اوضاع بازار جهانی وانادیوم و با توجه به افزایش تقاضا برای وانادیوم در صنعت باتری‌ها، پیش‌بینی می‌شود در آینده تقاضای بسیار بالایی برای این فلز ایجاد شود. در حالی که با توجه به اینکه انحصار وانادیوم مانند برخی دیگر از فلزات استراتژیک در اختیار چین است، این موضوع بر دغدغه قدرت‌های بزرگ جهانی می‌افزاید زیرا اثرگذاری چین بر بازار این فلز آنچنان مهم است که می‌تواند سایر صنایع را در کشورهای پیشرفته تحت تاثیر قرار دهد.

یکی از ویژگی‌های منحصربه‌فرد در تجارت نیوبیوم این است که این عنصر در برابر بحران‌های بازار ایمن است. در روزگاری که بیشتر محصولات معدنی و فلزات جهان که البته بیشتر آنها فلزات پایه هستند، در رکود به سر می‌برند، نیوبیوم روند تجارت و نرخ باثباتی دارد و این تداوم روند، ریشه در کاربردهای خاص و منحصربه‌فرد این فلز خلاصه می‌شود.

در سال‌های آینده، به دلیل افزایش جهانی تولید فولاد، مصرف نیوبیوم نیز رشد خواهد کرد. ضمن اینکه با رونق و توسعه صنایع هوافضا، صنایع هسته‌ای و صنایع متکی به فناوری‌های پیشرفته، نیاز به نیوبیوم افزایش خواهد یافت. بیشترین تقاضا نیز از جانب اقتصادهای نوظهور به ویژه هند مشاهده خواهد شد.

همچنان چین، بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نیوبیوم خواهد بود. با این حال، با توجه به رشد سریع مصرف نیوبیوم در هند و کاهش نسبت مصرف این کشور نسبت به چین، برآورد می‌شود که تا ۱۰ سال آینده، هند تبدیل به بزرگ‌ترین مصرف‌کننده جهانی نیوبیوم شود.

تغییر برنامه چینی‌ها برای ذخیره‌سازی قراضه

تازه‌ترین گزارش‌ها از بازار جهانی فولادی نشان می‌دهد: کارخانه‌های چینی قصد دارند قراضه کمتری تا قبل از سال نو چینی ذخیره‌سازی کنند و آنهایی که این ذخیره‌سازی را انجام میدهند، این کار را با حجم کمتری نسبت به سال گذشته انجام دهند.

به گزارش فولادبان، برخی منابع چینی می‌گویند کارخانه هایی که قصد انجام ذخیره‌سازی قراضه را دارند زیان را تجربه خواهند کرد، زیرا عرضه قراضه فولاد در بازار داخلی چین همچنان محدود است. در این میان، یک تحلیلگر ضایعات فولادی مستقر در شانگهای گفته که ممکن است که در این زمستان کارخانه‌های فولاد قراضه را به جای ۲۰ روز، فقط برای ۱۶ تا ۱۷ روز ذخیره کنند. این اصلی‌ترین دلیلی است که ما از ضرر و زیانش رنج می‌بریم.

ارزیابی هفتگی فست‌مارکتز نسان می‌دهد: نرخ قراضه فولادی، محلی چین ۲ هزار و ۹۱۰ تا ۳ هزار و ۱۰۰ یوان به ازای هر تن بود که این نرخ نسبت به ۱۱ نوامبر (۲۰ آبان) ۱۲۰ تا ۲۲۰ یوان به ازای هر تن افزایش یافت. این محصول در هفته گذشته در بازه قیمتی ۲ هزار و ۹۶۰ یوان تا ۲ هزار و ۶۹۰ یوان به ازای هر تن معامله می‌شد. علاوه بر این، عرضه قراضه در امسال میلادی محدود خواهد بود و عرضه ضایعات نیز بالاست. در این میان، برخی منابع بازار در این باره گفتند: با این وجود، نرخ قراضه فولاد چین در آستانه سال نو چینی همچنان مورد حمایت خریداران قرار می‌گیرد. نرخ ضایعات فولاد قبل از سال نو چینی در سطح بالایی فظ خواهد شد. عرضه محدود است و ذخیره قرضه در این کشور بسیار کم است، بنابراین کارخانه‌ها زمان بیشتری برای ذخیره‌سازی مجدد نیاز دارند حتی باید قیمت‌های بالاتری را برای ساخت محصولات بپردازند. حجم سازه‌های آنها از سال گذشته کمتر خواهد بود.

در چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد انجام شد؛

قدردانی از مدیرعامل فولاد هرمزگان به‌عنوان چهره نامی صنعت

در چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور، از عطاالله معروفخانی، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان تقدیر به عمل آمد. به گزارش روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان، چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور در برندهای مسئولیت‌پذیر اجتماعی، صبح روز چهارشنبه ۲۳ آذرماه با حضور جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای هیئت عملی دانشگاه، معاون صنایع عمومی وزارت صنعت، معدن و تجارت و تعدادی از فعالان و دست‌اندرکاران شرکت‌های بزرگ معدنی و صنعتی و سازمان‌های مختلف در مرکز همایش‌های صداوسیما برگزار شد. در این اجلاس از عطاالله معروفخانی مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان به‌عنوان مدیر و برند مسئولیت‌پذیر اجتماعی با اهدای تندیس چهارمین اجلاس سراسری چهره‌های نامی صنعت، معدن و اقتصاد کشور، تجلیل شد.

گفتنی است توانمندسازی سازمان‌ها و شرکت‌ها در زمینه مسئولیت اجتماعی، بررسی جایگاه اخلاق CSR در فعالیت‌های تولیدی- خدماتی بنگاه‌های تجاری اقتصادی، ارتقای سطح مشارکت سازمان‌ها و شرکت‌ها در حوزه‌های بین‌رشته‌ای، بررسی روش‌های ایجاد فعالیت‌های تجاری-اقتصادی بر مبنای الگوی مسئولیت‌پذیری اجتماعی، نهادینه‌سازی مفهوم مسئولیت اجتماعی در اقتصاد ایران و ارتقای جایگاه اخلاق کسب‌وکار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی شرکت‌ها و سازمان‌ها از اهداف برگزاری این اجلاس به شمار می‌رود.

اخبار

در دسرهای پرونده شکست سد باطله بر ای غول معدنی استرالیا

بی اچ پی غول معدنی بزرگ دنیا متهم شد که می‌کوشد تا برای همیشه مسئولیت شکست سد باطله در سال ۲۰۱۵ را که باعث بدترین فاجعه زیست‌محیطی برزیل شد، به تعویق بیندازد.

به گزارش فولاد ایران، این شرکت با شکایتی به ارزش بیش از ۶ میلیارد دلار توسط ۲۰۰۰۰۰ برزیلی در دادگاه عالی لندن به دلیل ریزش سد فوندائو متعلق به سرمایه‌گذاری مشترک سامارکو بین بی‌اچ پی و شرکت معدنی سنگ آهن واله برزیل روبه‌رو است.

این فاجعه جان ۱۹ نفر را گرفت و بیش از ۴۰ میلیون متر مکعب گل و لای و باطله‌های سمی معدنی را به رودخانه دوس سرازیر شد و روستاها را محو کرد و به اقیانوس اطلس در فاصله بیش از ۶۵۰ کیلومتری رسید.

بی اچ پی این مسئولیت را رد کرد و اوایل ماه جاری درخواست پیوستن به واله را در این پرونده داد.

واله در بیانیه‌ای گفت که «در نظر دارد هر گونه مسئولیت ادعای اعلام شده را به چالش بکشد». این دعوی که یکی از بزرگ‌ترین شکایت‌ها در تاریخ حقوقی انگلیس است، در سال ۲۰۲۰ کنار گذاشته شد تا اینکه دادگاه استیناف در ماه جولای رای داد که ادامه یابد. بی‌اچ پی برای لغو این تصمیم به دیوان عالی درخواست داده و درخواست آن در حال بررسی است.

تقاضا برای قراضه آهن مکزیک زیاد شد

تازه‌ترین گزارش‌ها از بازار جهانی فولادی نشان می‌دهد: بررسی بازارهای فولاد حاکی از آن است نرخ قراضه آهن در مکزیک پایدار بود درحالی که مصرف‌کنندگان به خرید خود ادامه می‌دادند.

به گزارش فولادبان، براساس جدیدترین شماره نشریه متال بولتن، در منطقه شرقی نزدیک به منطقه مونتری قیمت‌ها پایدارتر بودند و تولیدکنندگان فولاد، قیمت‌های پیشنهادی خود را بدون افزایش نرخ اضافی حفظ کردند.

در این راستا، نرخ قراضه آهن NO۱ بوشلینگ نرخ خرید مصرف‌کننده و تحویل به کارخانه مونتری ۷ هزارو ۳۵۰ پزو (۳۷۰ هزارو ۵۹ دلار) به ازای هر تن بود درحالی که نرخ فولاد قراضه ماشین ۵ هزار و ۶۵۰ پزو به ازای هر تن باقی ماند.

به گزارش منابع فولادساز منطقه مرکزی باجیو، حداقل دو بازار قراضه آهن قیمت‌های خود را حدود ۳۰۰تا ۴۰۰ پزو افزایش دادند.

قراضه آهن NO۱ ذوب سنگین نرخ خرید مصرف‌کننده و تحویل به کارخانه باجیو ۶ هزار و ۷۰۰ پزو به ازای هر تن، ۲۰۰ پزو بیشتر از هفته گذشته بوده است.

قراضه آهن NO۱ بوشلینگ نرخ خرید مصرف‌کننده و تحویل به کارخانه باجیو ۷ هزار و ۸۵۰ پزو در هر تن مشابه به هفته گذشته باقی ماند.

همچنین گزارش هایی از واردات قراضه نیز وجود داشت، در این رابطه مصرف‌کنندگان در تلاش هستند محیط امنی برای عرضه داشته و از افزایش نرخ جلوگیری کنند. نرخ مخلوط شماره یک و دو قراضه ذوب سنگین ۳۸۸ دلار به ازای هر تن سی اف ار و نرخ خورده قراضه ۴۰۸ دلار به ازای هر تن سی‌آراف بوده است.

روزگار معدن

استان‌ها

۶ دوشنبه
● ۲۸ آذر ۱۴۰۱
● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴
● ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۸۴

روی خط خبر

رفع مشکلات رفسنجان با رونق صنایع پایین‌دستی مس

فرماندار شهرستان رفسنجان گفت: راه‌حل اصلی رفع معضل بیکاری در رفسنجان رونق صنایع پایین‌دستی مس است که باید جدی گرفته شود و مطالبات باید به این سمت برود و مس در بحث مسئولیت‌های اجتماعی باید تکالیف خود را انجام دهد. به گزارش ایسنا، حسین رضایی اظهار کرد: یکی از معضلات شهرستان اشتغال جوانان است. ۱۲ هزار بیکار در شهرستان داریم که همه نگاه‌ها به سمت مجتمع مس سرچشمه و شرکت مس است در حالی که این نهاد ظرفیت خاصی دارد و نمی‌تواند پاسخگوی این حجم باشد. وی با بیان اینکه در زمینه اشتغال در عین حال که اقداماتی صورت گرفته اما به صورت جزیره‌ای بوده و نتیجه‌ای در برنداشته است، یادآور شد: ۵۰ درصد مراجعان به فرمانداری در بحث اشتغال مشکل دارند، ۳۰ درصد با معضل نقدینگی و تسهیلات برای امور تولیدی خود مواجه هستند و ۲۰درصد با بروکراسی اداری در این رابطه دست‌وپنجه نرم می‌کنند. وی با اشاره به در اولویت قرار گرفتن اشتغال در شهرستان رفسنجان، بیان کرد: راه‌حل اصلی رفع معضل بیکاری در رفسنجان رونق صنایع پایین‌دستی مس است که باید جدی گرفته شود و مطالبات باید به این سمت برود و مس در بحث مسئولیت‌های اجتماعی باید تکالیف خود را انجام دهد.

برداشت شن و ماسه زیرذره‌بین می‌رود

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گلستان گفت: در ذیل شورای معادن گلستان، یک هیات کارشناسی تشکیل خواهد شد که بر روند صدور مجوز نظارت ویژه دارد. به گزارش مهر، درویشعلی حسن زاده اظهارکرد: شن و ماسه یکی از مصالحی است که در پروژه‌های عمرانی و ساختمانی مورد نیاز است. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گلستان تأکید کرد: اما برای استحصال آن باید تمام الزامات رعایت شده تا منابع طبیعی و اراضی کشاورزی آسیب نبیند. حسن زاده ادامه داد: موضوع دیگر، برداشت معادن شن و ماسه بدون مجوز است که مقرر شد که تیم‌های نظارتی به مستمر آن را پایش و اقدامات قانونی را برابر قوانین انجام دهند. مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گلستان گفت: همچنین معادنی که اضافه برداشت داشته و بیش از حد مجوز برداشت کردند، اقدام قانونی برای آن انجام شود. وی بیان کرد: همچنین برای جلوگیری از برداشت‌های غیرمجاز باید دستگاه‌های متولی که مورد استعلام قرار گیرد، در پاسخ به استعلام‌های تسریع کنند تا صدور مجوز هم در چارچوب قوانین و مقررات و به درستی و در اسرع وقت انجام شود.

چینی‌ها فاز دوم «فروآلیاژ» را در کرمانشاه می‌سازند

مدیر مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان کرمانشاه از اجرای فاز دوم پروژه فروآلیاژ با سرمایه‌گذاری چینی‌ها در کرمانشاه خبر داد. فرید خلیلی در گفت‌وگو با ایسنا، با بیان اینکه سرمایه‌گذاران چینی که پیش از این واحد فروآلیاژ را در اسلام‌آباد غرب ساخته بودند قصد دارند فاز دوم این طرح را نیز در استان اجرا کنند، افزود: ابتدا قرار بود این طرح هم در اسلام‌آبادغرب اجرا شود، اما در نهایت شهرک صنعتی زاگرس برای محل اجرای این پروژه انتخاب شد. وی، سرمایه‌گذاری این طرح را ۳۰ میلیون دلار اعلام کرد و یادآور شد: ظرفیت این واحد دو برابر واحد ساخته شده در اسلام‌آبادغرب است و برای ۳۰۰ نفر اشتغالزایی خواهد داشت. معاون اقتصادی اداره کل اقتصاد و دارایی استان کرمانشاه وضعیت کنونی این طرح را در مرحله اخذ استعلامات اعلام کرد که پس از آن می‌توان جواز تاسیس را از صنعت، معدن و تجارت و در نهایت مجوز سرمایه‌گذاری خارجی آن را اخذ کرد. خلیلی ابزار امیدواری کرد، عملیات اجرایی این پروژه در امسال آغاز شود و زمان اجرای آن را نیز بنا به وعده سرمایه‌گذاران یکسال اعلام کرد. واحد فروآلیاژ اسلام‌آباد غرب نخستین پروژه سرمایه‌گذاری خارجی کرمانشاه در ۱۰ سال اخیر بود که توسط شرکت فروآلیاژ متحد شرق آسیا عملیات اجرایی آن شهریور سال ۱۳۹۸ آغاز شد و در بهمن ۱۴۰۰ به بهره‌برداری رسید. سرمایه‌گذاری این طرح ۱۰ میلیون یورو و ظرفیت تولید این واحد ۱۵ هزار تن فروسیلیکومنگنز در سال است.

بهشت معادن و دستان بسته شورای معادن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

حل مشکلات قطعی برق و گاز صنایع، بازگشت حساب بانکی معادن به استان و معافیت معادن از حقوق دولتی ازجمله درخواست‌های فعالان اقتصادی استان کرمان از وزیر صنعت، معدن و تجارت بود.

ضرورت تعیین‌تکلیف سریع نرخ سوخت

محمدمهدی زاهدی، نماینده مردم کرمان و راور در نشست دیدار فعالان اقتصادی استان کرمان با وزیر صمت گفت: اختیارات شورای معادن استان‌ها اخیرا کاهش یافته است درحالی که این اقدام با برنامه‌های دولت منافات دارد.

وی افزود: دیار کریمان از نظر وسعت معادن و تعدد آنها بهشت معادن ایران به شمار می‌رود اما اختیارات شورای معادن استان کم است. وی خطاب به وزیر صمت یادآور شد: برخی اختیارات قبل را از شورای معادن استان‌ها گرفتید که با سیاست‌های دولت سازگاری ندارد. زاهدی افزود: بحث تفویض اختیارات را بارها از رئیس‌جمهوری و سخنگوی دولت شنیدیم اما گرفتن این اختیارات با برنامه‌های دولت منافات دارد و در واقع تفویض اختیارات به نفع کشور و استان‌هاست.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس گفت: استان کرمان معادن بلوکه شده متعددی دارد و حداکثر فرصت یک تا ۲ ماهه بدهید تا معادن آزادسازی شوند و پهنه‌های معدنی را به صنایع و معادن دیگر واگذار کنیم که این امر مطالبه مردم است.

زاهدی همچنین با اظهار گلایه‌مندی از وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: ورود حساب‌های شرکت‌های معدنی به کرمان را نظارت و خروج منابع استان را پیگیری کنید.

وی افزود: قانون مجلس شورای اسلامی به صراحت اعلام می‌کند که منابع مالی واحدهای بزرگ باید به بانک‌های استان کرمان بازگردد اما این حساب‌ها بعضا از استان خارج می‌شود و این بند قانون اجرا نمی‌شود.

نماینده مردم کرمان و راور در مجلس شورای اسلامی گفت: برخی واحدهای صنعتی و معدنی گرچه منابع جدید به استان نمی‌آورند، بلکه منابع خود را از استان می‌برند.

وی ادامه داد: مخاطب ما وزیر صمت است و باید تذکرات لازم را در این بخش به واحدهای صنعتی و معدنی بدهد؛ درست نیست که وزیر را برای سوال به مجلس فرابخوانیم که در شأن و مصلحت کشور نیست.

زاهدی گفت: واحدهای معدنی سودهای خوبی دارند لذا باید در محرومیت‌زدایی استان کرمان مشارکت کنند و سهم این واحدها باید در این حوزه پرداخت شود.

این نماینده مجلس بیان کرد: سال‌ها بعد منابع استان کرمان خارج می‌شود یا به اتمام می‌رسد و یکسری عوارض زیست‌محیطی باقی می‌ماند لذا این واحدها باید سهم خود را در قبال مردم ایفا کنند.

وی افزود: واحدهای صنعتی و معدنی با راه‌اندازی اقتصاد پایدار و صنایع جنبی و کمکی، زنجیره تولید را کامل کنند و این مهم به رفع محرومیت و اشتغال پایدار استان کرمان کمک می‌کند.

زاهدی در ادامه با اشاره به ضرورت سریع تعیین‌تکلیف نرخ سوخت کارخانه‌های سیمان استان کرمان گفت: کارخانه بریکت و ذوب شهرستان راور هنوز راه‌اندازی نشده اما پول گاز را از آن واحد تولیدی دریافت می‌کنند.

وی ادامه داد: وزیر صنعت، معدن و تجارت بیاید بازدید کند که چرا زیرمجموعه وزارت صمت به این واحدها توجهی ندارد؟

رایزنی با وزارت نفت انجام شد

در پاسخ به این نماینده مجلس سیدرضا فاطمی امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در این نشست گفت: معاون اول رئیس‌جمهوری در تاریخ ۶ بهمن ۱۴۰۰ دستورالعملی را صادر کرد که به صراحت اعلام می‌کند نرخ گاز واحدهای احیای فولاد ۲ هزار تومان و سایر صنایع ۵۰۰ تومان نرخ‌گذاری شده است. وی افزود: این نرخ دیگر نیازی به اعلام ما ندارد و شرکت گاز باید آن را اعمال کند. رئیس سازمان صمت استان کرمان نیز در این خصوص گفت: مدیرعامل شرکت گاز استان کرمان به علت ابلاغ نشدن این مصوبه به استان‌ها، درخواست مصوبه شورای تامین را دارد. وزیر صمت در ادامه اظهار کرد: شرکت گاز با فشار استاندار و سازمان صمت بحث تعرفه قبوض گاز واحدهای صنعتی و معدنی را اعمال کند زیرا در مصوبه معاون اول رئیس‌جمهوری نوع واحدهای صنعتی مشخص نشده و در این خصوص با توجه به مشکل بسیاری از استان‌ها رایزنی‌های لازم با وزارت نفت انجام شده است.

وصولی حقوق دولتی معادن کرمان در سال جاری

مهدی حسینی نژاد، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان در جلسه شورای معادن استان کرمان گفت: در امسال تاکنون ۱۱ هزار و ۲۵۷ میلیارد تومان وصولی حقوق دولتی معادن استان کرمان بوده و ۲۰۸ میلیارد تومان به استان برگشت داشته است. وی اظهار کرد: به لحاظ قانونی مصوبات شورای معادن لازم‌الاجرا است و قانون می‌گوید در مواردی که به دلیل بهره‌برداری معادن خسارت‌هایی به اهالی ساکن منطقه و بخش کشاورزی وارد شود، علاوه‌بر عوارض آلایندگی، با تصویب شورای معادن تا یک درصد از فروش پس از واریز به خزانه، برای جبران خسارت‌های مذکور و در صورت وارد شدن آسیب‌های عمومی به فعالیت‌های بهداشتی، عمرانی و... در منطقه اختصاص می‌یابد. وی افزود: براساس مصوبه امسال شورای معان استان، تاکنون ۱۲ واحد براساس شکایت دستگاه‌ها (راه، محیط‌زیست، منابع طبیعی و...) مبلغ ۲۲۷ میلیارد تومان از محل یک درصد فروش را واریز کرده‌اند. حسینی‌نژاد در ادامه تصریح کرد: در امسال تاکنون ۱۱هزار و ۲۵۷ میلیارد تومان وصولی حقوق دولتی معادن استان کرمان بوده و ۲۰۸ میلیارد تومان به استان برگشت داشته است.

۱۴۵ هزار میلیارد تومان از استان کرمان خارج می‌شود!

محمدمهدی فداکار، استاندار کرمان هم گفت: بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان سود شرکت‌های معدنی از استان کرمان خارج می‌شود و ۴۵ هزار میلیارد تومان مالیات و حقوق دولتی آنها از استان می‌رود و چیزی برای استان نمی‌ماند و تمام چیزی که از معادن به استان می‌رسد مسئولیت‌های اجتماعی است که شاید عدد آن ۱۵۰ میلیارد تومان نمی‌شود.

وی اظهار کرد: تخصیص یک درصد از فروش معادن به مناطق جوار آنها، مر قانون است و باید واحدهای معدنی به آن عمل کنند و در صورتی که عمل نشود، از اهرم‌های قانونی ازجمله مالیات و (قطعی گاز) استفاده خواهیم کرد.

وی افزود: در صورتی که شرکت‌های معدنی به مصوبه شورا عمل نکنند، گاز آنها قطع می‌شود و به امور مالیاتی اعلام می‌کنیم که یک درصد از فروش را از حساب‌شان کسر کند. فداکار با بیان اینکه بودجه عمرانی استان کرمان ۳۰۰۰ میلیارد تومان است، بیان کرد: استان کرمان در بحث منابع مالی مشکل دارد و از سوی دیگر ظرفیت معادن از استان خارج می‌شود و چیزی عاید استان نمی‌شود.

استاندار کرمان گفت: ما خودمان مدافع تولید هستیم و حمایت می‌کنیم و شرکت‌ها نیز باید به تعهدات خود عمل کنند و برای حل مشکل صنایع و جبران کسری گاز، دستورات لازم را ابلاغ کرده‌ایم. وی اظهار کرد: بیش از ۱۰۰ هزار میلیارد تومان سود شرکت‌های معدنی از استان کرمان خارج می‌شود و ۴۵ هزار میلیارد تومان مالیات و حقوق دولتی آنها از استان می‌رود و چیزی برای استان نمی‌ماند و تمام چیزی که از معادن به استان می‌رسد مسئولیت‌های اجتماعی است که شاید عدد آن ۱۵۰ میلیارد تومان نمی‌شود. فداکار تصریح کرد: شرکت‌های معدنی با ما همکاری دارند و حمایت از آنها را وظیفه خود می‌دانیم اما واقعیت این است سود سهام این شرکت‌ها و معادن به استان برنمی‌گردد و مجبور هستیم از سقف ظرفیت‌های قانونی استفاده کنیم. استاندار کرمان در ادامه به بخشی از مشکلات صنعتی و معدنی کرمان ازجمله مشکل گاز و وضعیت معادن زغال‌سنگ اشاره کرد و گفت: زغال‌سنگ باید یک متولی در وزارت صمت برای تعیین نرخ و سایر مشکلات آن داشته باشد؛ مشکل زغال‌سنگ با گذاشتن تعرفه بر واردات یا ممنوع کردن واردات این محصول رفع شود.

معادن در انتظار معافیت حقوق دولتی

سیدمصطفی آیت‌الهی موسوی، معاون امور عمرانی استاندار کرمان نیز در ادامه این نشست گفت: شورای معادن استان‌ها در گذشته براساس قانون می‌توانست تا ۲۰ درصد معافیت دولتی به واحدهای صنعتی و معدنی بدهد که آن تصمیم لغو شده است. وی افزود: استان کرمان به عنوان بحرانی‌ترین و پهناورترین استان کشور است که در لایروبی رودخانه‌ها با کمک معادن کارهای خوبی انجام داده است. معاون امور عمرانی استاندار کرمان عنوان کرد: همچنین وزارت صمت مجوز لازم برای واگذاری حریم رودخانه‌ها به معادن شن و ماسه را بدهد و ضمن واگذاری اختیارات قانونی در این حوزه، معافیت حقوق دولتی به این معادن بدهید.

رئیس اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان‌رضوی:

واحدهای سیمان، مازوت را جایگزین گاز کردند

رئیس اداره صنایع معدنی اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان‌رضوی گفت: با توجه به سرمای هوا محدودیت‌هایی برای مصرف سوخت صنایع سنگینی مانند واحدهای سیمانی اعمال شده است و آنها سوخت دوم (مایع) را جایگزین کرده‌اند.

محمدرضا افشین در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در فصل زمستان با توجه به افزایش مصرف گاز در کشور و اولویت قرار گرفتن تامین گاز بخش خانگی، اختصاص گاز برای صنایع بزرگ با محدودیت‌هایی همراه است.

وی اضافه کرد: برای واحدهای صنعتی بزرگی مانند سیمان که مصرف زیاد گاز دارند سوخت جایگزین در این فصل در نظر گرفته می‌شود، واحدهای سیمانی از منابع ذخیره‌سازی برای سوخت برخوردار هستند که در هماهنگی با شرکت پخش فرآورده‌های گازی این منابع از سوخت جایگزین پرمی‌شود تا در فصل سرما مورد استفاده قرار گیرد.

رئیس اداره صنایع معدنی اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان‌رضوی گفت: در صورتی که گاز صنایع سنگینی مانند سیمان در فصل سرما قطع شود این واحدها از سوخت جایگزین بهره می‌گیرند و مشکلی در تولید آنها به وجود نمی‌آید.

افشین افزود: از سوی دیگر واحدهای سیمانی در فصل تابستان، کلینکر (در تولید سیمان پرتلند، دانه‌های حرارت دیده‌ای است، که معمولا ۳-۲۵ میلی‌متر (قطر) دارند و از حرارت دادن به سنگ آهک و آلومینیوم خاک رس در طی مرحله کوره سیمان به وجود می‌آیند)تولید و ذخیره‌سازی کرده تا در فصل زمستان بدون‌نیاز به سوخت آنها را آسیاب کرده و سیمان تولید کنند.

وی اضافه کرد: هم‌اینک ۷ واحد تولیدی سیمان با ظرفیت تولید سالانه ۸.۲۵ میلیون تن در شهرستان‌های مشهد، خواف، زاوه، سبزوار، تربت جام فعالیت دارند که زمینه اشتغال ۲ هزار و ۲۲۶ نفر را فراهم کرده‌اند.

رئیس اداره صنایع معدنی اداره‌کل صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: این واحدهای سیمانی ۲ هزار و ۳۶۸تن کلینکر در اختیار دارند تا بتوانند در زمان محدودیت‌های گاز، از آنها برای تولید سیمان بهره گیرند. افشین افزود: باقی صنایع بزرگ خراسان رضوی بسته به شرایط آب و هوایی و افزایش سرما و به تبع آن افزایش مصرف گاز احتمالی قطعی گاز آنها وجود دارد.

رئیس سازمان صمت هرمزگان:

معدن ۸۰۰ میلیون تنی سنگ‌آهن، نگرانی‌ها را رفع می‌کند

رئیس سازمان صمت هرمزگان گفت: معدن ۸۰۰ میلیون تنی سنگ‌آهن نگرانی در هرمزگان فولادی‌ها را رفع می‌کند.

به گزارش معدن ۲۴، خلیل قاسمی بیان کرد: تاکنون از ظرفیت صندوق حمایت از صنایع پیشرفته غفلت شده و افتتاح دفتر صحا در استان هرمزگان می‌تواند ظرفیتی بسازد تا صنایع ما در این استان صنایع به سمت های‌تک شدن گرایش پیدا کنند.

وی با بیان اینکه هدف از تشکیل این جلسه بحث تامین مالی به عنوان دغدغه تولیدکنندگان و همچنین بروزرسانی صنایع به مرز دانش و لبه فناوری است، اظهار کرد: ما در

استان هرمزگان محکوم به تولید صادرات محور هستیم چون امکان ارسال به مرکز کشور چه به لحاظ هزینه‌های حمل و چه رقابت با سایر تولیدکنندگان ما را محدودتر از سایر استان‌های مرزی می‌کند.

قاسمی بیان کرد: استان هرمزگان هم در حوزه معدن هم کشاورزی و شیلات دامنه شمول گسترده‌ای برای همه حوزه‌های اقتصادی دارد و خوشبختانه این استان ظرفیت تولید در این زمینه‌ها را دارد.

وی اضافه کرد: وقتی از معدن صحبت می‌کنیم یک ظرفیت بیش از ۸۰۰ میلیون تنی سنگ‌آهن داریم که می‌تواند سرفصل جدیدی برای زنجیره فولاد باشد و کشور را از نگرانی تامین مواد اولیه نجات دهد و می‌توانیم به میزان ۲۰ میلیون تن که همگی برای صادرات هست، در تولید فولاد نقش‌آفرینی کنیم.

رئیس سازمان صمت استان هرمزگان با اشاره به اینکه در استان بیش از هزار واحد فعال صنعتی داریم، خاطرنشان کرد: بزرگ‌ترین بندر تجاری کشور در هرمزگان است و تاکنون از ظرفیت صندوق حمایت از صنایع پیشرفته غفلت شده و افتتاح دفتر صحا در استان هرمزگان می‌تواند ظرفیتی بسازد تا صنایع ما در این استان صنایع به سمت های‌تک شدن گرایش پیدا کنند و ظرفیتی برای تامین مالی صنایع استان فراهم شود.

یادداشت

نبود شفافیت از موانع برنامه ریزی برای تولید

سعید برزگر
کارشناس صنایع معدنی

آمـار از اهمیـت و اثرگذاری بالایـی در فرآیند سیاسـت‌گذاری، برنامه‌ریـزی و به‌دنبـال آن توسـعه برخوردار اسـت. بدون در دسـت داشتن آمار و اطلاعات دقیق و شـفاف، سیاسـت‌گذاری، برنامه‌ریزی، تعیین اهداف، راهکارها و فعالیت‌ها و در نهایت ارزیابی نتایج مربوطه امکان‌پذیر نیست. همین کمبودهای آماری در بخش تولید و تجارت، عملا فعالیت در حوزه معدن و صنایع وابسته به آن را با چالش‌های جدی روبه‌رو کرده است.

آمـار و اطلاعـات دقیـق، رکنی اساسـی برای برنامه‌ریزی، سیاست‌گذاری و انتخاب استراتژی در حوزه‌های گوناگون است و در همین حال، امکانی برای ارزیابی عملکردهای گوناگونی فراهم می‌کند. مدیران و مسـئولان با تکیه بر همین آمار اقدام به تدوین اسـتراتژی در حوزه‌های مختلف صنعتی و اقتصادی می‌کنند؛ بنابراین چنانچه خللی در این آمار وجود داشـته یا صحت آنها زیر سـوال برود، عملا سیاسـت‌های حاکم بر حوزه‌هـای گوناگون صنعتی و اقتصادی، از درجه اعتبار ساقط می‌شوند.

ارائه تصویری دقیق از عملکرد صنایع از گذشته تابه‌حال، ارزیابی مسـیر توسـعه و انطبـاق آن با برنامه‌ریزی‌های از پیش انجام‌شده، نیازمند وجود داده‌های آماری دقیق، جامع و روزآمد است.

آمـار و اطلاعـات و به‌دنبـال آن برنامه‌ریزی و مدیریت دقیق از الزامات توسـعه به‌شمار می‌آیند؛ بر همین اسـاس نیز کیفیـت و صحت اطلاعات، یکـی از فاکتورهای اصلی برای تشـخیص میزان توسعه‌یافتگی کشورهاست. باتوجه به اهمیت آمار در فرآینـد توسـعه و برنامه‌ریـزی، انتظار می‌رود آمـار در عمل موردتوجه قرار گیرند. به این ترتیب بسیاری از چالش‌های ساختاری حاکم بر عملکرد صنایع برطرف خواهد شد.

نبـود مرجعی واحد بـرای ارائه آمـار مرتبط با حـوزه تولید و تجـارت و خلأ قابل‌توجـه در این حوزه، طی سـال‌های گذشته به چالشی جدی در مسـیر فعالیت تولیدکنندگان بدل شده است. در چنین شـرایطی، امنیت تولید و سرمایه‌گذاری از بین می‌رود و نمی‌توان به بهبود شرایط تولید امید داشت. این ضعف در برخی حوزه‌ها از جمله بخش معدن و صنایع معدنی جدی‌تر است و عملا فرآیند تولید و توسـعه را در صنایع یادشده با چالش‌های جدی روبه‌رو می‌کند.

باوجـود اهمیت بیان آمـار و اطلاعات در قالبی شـفاف، در موارد متعددی شاهدیم که سیستمی شـفاف برای بیان آمـار و ارقام در کشـور وجود نـدارد. برخی مدیران با هـدف حمایت از عملکرد خود، عددسـازی می‌کننـد و آمارهای اشـتباه و خـلاف واقعیت را ارائه می‌دهند که همین موضوع نیز آسـیب‌های قابل‌توجهی را بـه آن حوزه وارد خواهد کرد. آماردرمانی راه‌حل مناسبی برای رفع معضلات اقتصادی کشـور نیسـت؛ بنابراین ارائه آماری دقیق در حوزه‌های گوناگون تولید و تجارت ضروری و پیش‌نیازی در مسیر بهبود تولید است.

آمـار دقیـق در حوزه‌های مختلف کسـب‌وکار، فرصت‌هـای ویـژه‌ای را در اختیـار تحلیلگـران، سـرمایه‌گذاران و صاحبـان کسـب‌وکارها قـرار می‌دهـد؛ بنابراین در فقدان آمار دقیق و شـفاف، کسـب‌وکارها و صنایـع مختلـف بـا چالش‌های جدی در روند فعالیت خود مواجه می‌شـوند. نبود یکدستی در آمار ارائه‌شده ازسوی مراجع گوناگون اقتصادی، مانع برنامه‌ریزی در مسـیر تولید است، این در حالی است که اگر به ظرفیت‌های آماری در کشور اهمیت بدهیم و ارقام شاخص‌های اقتصادی را مطابق نرم‌های جهانی اعلام کنیم، بسـیاری از مشـکلات حاکم بر نظام اقتصادی کشـور برطرف خواهد شد.

از مجمـوع مـوارد یادشـده می‌تـوان این‌طور برداشت کرد که نبود شفافیت در اقتصاد ما، علت اصلی بروز چنین اختلافاتی است. اگر شفافیت به اصلی اساسـی در اقتصاد ما بدل شود، کمبودهای آماری نیز برطرف خواهد شد و در نهایت اقتصاد به شـرایط اصولی و شفاف بازمی‌گردد. به این ترتیب صاحبان کسب‌وکار می‌توانند با برنامه‌ریزی دقیق در مسـیر بهبود شـرایط گام بردارند. با این وجود در حال حاضر، با این شـرایط ایده‌آل فاصله جدی داریم. بـه این ترتیب تولیدکننـدگان یا صاحبان کسـب‌وکارهای گوناگـون امـکان برنامه‌ریزی و اصلاح شرایط را ندارند.

هشدار قطع گاز صنایع و تحمیل فشار به صنایع

صنایع بدون انرژی زمین می‌خورند

مرضیه احقاقی: ایران سـومین تولیدکننده گاز طبیعی در جهان اسـت؛ با این وجود، روند رو به رشـد مصرف گاز در کشـور و همزمان افت فشـار مخازن گازی میدان پارس جنوبی در آینده نزدیک، تامین انرژی کشـور را تهدید می‌کند. بی توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور موجب شده بسیاری از صنایع در ماه‌های سرد سال با محدودیت جدی در تامین سوخت خود روبه‌رو شـوند. در چنین شـرایطی برخـی صنایع از مـازوت به‌عنوان سـوخت جایگزین اسـتفاده می‌کننـد و برخی دیگر نیـز ناچار به کاهـش ظرفیت تولید خود هستند.

محدودیت گاز صنایع در سـال جاری از هفته‌های پیش آغاز شـده و بسیاری از واحدهای سیمانی کشور از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده می‌کنند و برخی دیگر از صنایع به ناچار از میزان تولید خود می‌کاهند، این در حالی اسـت که مازوت سوختی پاک نیست؛ از همین رو جایگزینی آن به جای گاز، آسیب‌هایی را به محیط زیسـت، آن هم در ماه‌های سرد سـال که آلودگی هوا به بحرانی جدی برای شهرها و کلانشهرها تبدیل می‌شود، تحمیل می‌کند. البته تولیدکنندگان نیز از این جایگزینی سـوخت راضی نیسـتند و آن را عامل افزایش هزینه تولید و همچنین کاهش بهره‌وری تولید عنوان می‌کنند. با توجه به تمام موارد یادشـده توسعه زیرساخت‌های انرژی تنها راه تداوم تولید برای فعالان صنعتی است.

فشار جایگزینی سوخت به صنایع

حسـین چهرگانی، فعال صنعت سـیمان در گفت‌وگـو بـا «روزگارمعـدن» اظهـار کرد: محدودیـت گاز صنایع سـیمان از اواخر آبان آغاز شد و در حال حاضر اغلب صنایع سیمانی کشـور برای تـداوم فعالیت و تولیـد خود از مازوت به‌عنوان سـوخت جایگزین اسـتفاده می‌کنند. وی در پاسـخ به سوالی مبنی بر تغییر این سوخت و تاثیر آن بر آلایندگی هوا گفت: از گاز به‌عنوان سـوخت پاک یاد می‌شود. تفاوت چشمگیری میان احتراق مازوت و گاز وجود دارد. در ترکیب مازوت عناصر آلاینده‌ای همچون سولفور وجود دارد که طی فرآیند احتراق به‌شـکل SOX منتشـر می‌شـود، به همین دلیل سوخت مـازوت به‌منزلـه ورود گازهای گلخانه‌ای بیشـتری به هوا اسـت. براسـاس آنچه گفته شد باید اذعان کرد میزان آلایندگی مازوت در قیاس با گاز به‌مراتب بیشـتر اسـت. البته آلودگی شـهرهای بزرگ کشور از دلایل متعددی نشأت می‌گیرد و نمی‌توان این آلایندگی را تنها به سـوخت مازوت در صنایع سیمانی نسـبت داد، زیرا فرآیند تولید سـیمان به‌گونه‌ای است که عمده آلایندگی موجود در مازوت را جذب و بی‌اثر می‌کند.

چهرگانی گفت: خطوط تولید صنایع سـیمان کشور عمدتا بر پایه مصرف گاز به‌عنوان سوخت اصلی، طراحی شده‌اند. واحدهای تولید سیمان مجهز به انواع فیلترها هستند که مانع ورود آلایندگی به هوا می‌شوند، اما در تغییر سوخت صنایع به‌طور مثال اگر گازهای اکسید گوگرد ناشـی از سـولفور موجود در مازوت ایجاد شود، این فیلترها کارآیی زیادی نخواهند داشت.

این فعال صنعت سیمان گفت: ایران در رده کشورهای با بیشترین ذخایر گازی قرار دارد و در طول سـال‌های گذشـته سرمایه‌گذاری قابل‌توجهـی بـرای راه‌اندازی تاسیسـات و ایجاد خطـوط لوله گاز در کشـور صرف شده اسـت. همزمان عموم صنایع کشور نیز برای تغییر سـوخت خود هزینه قابل‌توجهی را متحمل شده‌اند؛ بنابراین از دولـت انتظار می‌رود زمینه اسـتفاده حداکثری از ظرفیت ذخایر گازی کشـور را فراهـم کند تا دسترسـی صنایع به سـوخت پاک محدود نشود.

وی در پاسـخ به سوالی درباره افزودن فیلترهای ویژه برای جذب آلاینده‌هـای مازوت افزود: اگر صنایـع بخواهند در این زمینه اقدام کنند، باید سـرمایه زیادی را صرف کنند، امـا بهتر و معقول‌تر این اسـت که با صرف هزینه و سرمایه‌گذاری کمتر دولت محترم فکری برای تامین گاز صنایع کند، چراکه زیرسـاخت‌های توزیع گاز فراهم اسـت اما توزیع مازوت نیازمند ناوگان و هزینه‌بر اسـت و مشکلات عدیده‌ای دارد. چهرگانی گفت: مدیران و مسـئولان حوزه انرژی در هفته‌های اخیر مرتب از کمبود منابع گاز کشـور سخن گفته‌اند. در حال حاضر توازن میان تولید و مصرف گاز کشـور برقرار نیست، این در حالی اسـت که هنوز در ابتدای روزهای سـرد سـال قرار داریم؛ بنابراین احتمالا این محدودیت‌ها تا پایان فصل سـرما ادامه خواهد یافت. همان‌طور که در سال گذشته محدودیت‌های یادشده تا اسفند ادامه یافت.

ایـن فعال صنعت سـیمان تاکید کرد: باتوجه بـه محدودیت در تامیـن انرژی، فعالان صنعت سـیمان ناچار به تغییر سـوخت خود شده‌اند، این در حالی است که جایگزینی مازوت به‌جای گاز، لطمات متعددی را به این صنایع تحمیل می‌کند.

وی افـزود: خطوط تولید صنایع ما براسـاس مصرف گاز طراحی شـده و این جایگزینی به‌منزله تحمیل خسارت به تولید خواهد بود. عـلاوه بر این همان‌طور که بارها تاکید شـده تامین مازوت نیازمند پرداخت هزینه حمل قابل‌توجه اسـت و اساسا کمبود ناوگان حمل مشکل جدی ایجاد می‌کند و نباید به‌سادگی از کنار آن گذشت.

کمبود انرژی، چالش اصلی صنایع

علی‌اکبـر الوندیان، دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سـیمان در گفت‌وگـو بـا «روزگارمعـدن» اظهار کرد: محدودیت در تامین گاز صنایع سیمان کشور از آبان آغاز شده و به‌صورت پلکانی در ۳ مرحله تشدید شده است. میزان مصرف گاز صنایع سـیمان کشـور روزانه ۲۷ میلیون مترمکعب برآورد می‌شـود، اما در حال حاضر تنها ۶ میلیون مترمکعب گاز در اختیـار واحدهـای سـیمانی کشـور قـرار می‌گیرد.

این فعال صنعت سیمان گفت: باتوجه به محدودیت گاز، صنایع سـیمان کشور برای تداوم فعالیت خود از مازوت به‌عنوان سـوخت جایگزین استفاده می‌کنند. البته سـازمان حفاظت محیط‌زیست مجوز استفاده از مازوت به‌عنوان سـوخت جایگزین را به واحدهایی که در نزدیکی شـهرها قرار دارند، نمی‌دهد؛ از همین رو اولویت نخسـت برای تامین گاز صنایع سیمانی کشور بـه واحدهایی اختصاص دارد که در نزدیکی شـهرها قـرار دارند. به این ترتیب امکان تداوم تولید برای این کارخانه‌ها به مقدار محدود فراهم اسـت. این تصمیم بـا هدف کنترل آلایندگی ناشـی از سـوخت مازوت اتخاذ شـده و بدیهی اسـت چنانچه گاز موردنیاز این واحدها به‌طور کامل تامین نشـود، ناچار خواهند بود از ظرفیـت تولید خود بکاهنـد. الوندیان گفت: درباره افزایش آلودگی هوای شهرها در روزهای اخیر صنایع سیمان نقشی ندارند، زیرا کارخانه‌های سیمان نزدیک شـهرها با ظرفیت محدود، آن هم با اسـتفاده از گاز در حال تولید هسـتند و مـازوت مصرف نمی‌کنند و کارخانه‌هایـی که مازوت مصـرف می‌کنند در فواصل دوری از شـهرها قرار دارند و با مجوز سازمان حفاظت محیط زیست مازوت مصرف می‌کنند.

وی گفت: شرکت‌های سـیمانی برای تامین مازوت از شـرکت ملـی پالایش و پخـش فرآورده‌های نفتی ایران با مشکلات زیادی مواجهند. درباره تامین مازوت نیروگاه‌هـا در اولویت قرار دارند و متاسـفانه در موارد متعددی مـازوت موردنیاز برخی واحدهای سـیمانی از انبارهای نفت سایر اسـتان‌ها تحویل داده می‌شود. به‌عنوان مثال کارخانه سـیمانی که در شـرق کشور قرار دارد برای تحویل مازوت به انبار نفت شهری در اسـتان تهران هدایت می‌شود، این در حالی است که حمل مازوت از فاصله‌های طولانی هزینه قابل‌توجهی را به این صنعتگران تحمیل می‌کند و بعضا بهای حمل مـازوت بالاتر از قیمت خرید مازوت اسـت؛ در نتیجه هزینه تمام‌شـده محصول را به‌شـدت افزایش خواهد داد.

الوندیان گفت: متاسـفانه علاوه بر محدودیت گازی اخیرا محدودیت برق نیز شـروع و تامین انرژی برای صنعت سـیمان به یک چالش کلیدی تبدیل شـده و تولید اقتصادی این محصول استراتژیک را تحت‌الشعاع قرار داده اسـت. تشـدید این محدودیت باعث کاهش تولیـد خواهـد شـد و علاوه بـر خسـارت و زیان به کارخانه‌های سـیمان تنش بازار و افزایش قیمت‌ها را به‌دنبال خواهد داشت.

افت تولید فولاد جدی است

بهادر احرامیـان، فعال صنعت فولاد در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: در طول سـال‌های اخیر رونـد تامین انرژی فعـالان صنعت فولاد با چالش و محدودیت‌هـای جدی روبه‌رو شـده و امسال نیز با شـروع روزهای سرد سال عملا این محدودیت‌ها برای صنایع فولادی کشـور آغاز شده است.

در چنین شـرایطی بسـیاری از تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلـف زنجیـره فـولاد ناچـار بـه محـدود کـردن تولید خود هسـتند. وی افـزود: ایجـاد محدودیـت در تامین گاز واحدهـای احیای مسـتقیم عمـلا به‌منزله توقـف تولید در این بخـش اسـت؛ کمـا اینکـه در هفته‌های اخیـر میزان تولیـد آهن‌اسـفنجی در کشـور به‌شـدت محـدود شـده است.

احرامیـان تاکید کـرد: محدودیت یادشـده از ناترازی میزان تولیـد و مصـرف گاز در کشـور نشـأت می‌گیـرد. در طول سـال‌های گذشـته ظرفیت برداشـت از ذخایر گازی کشور متناسـب بـا افزایش جمعیـت و همچنین توسـعه ظرفیت صنایع، رشـد نداشـته اسـت. در واقع به سـرمایه‌گذاری در حـوزه انـرژی آن‌طور که انتظار می‌رفت توجه و دقت نشـده اسـت؛ بر همین اسـاس نیز در حال حاضر شاهد بروز چنین محدودیت‌هایی هسـتیم. وی گفت: محدودیت‌های یادشـده از میـزان تولیـد در صنایـع مختلف می‌کاهـد، در حالی که دارد؛ بر همین اسـاس در ماه‌های سرد سال با افزایش مصرف گاز در بخش خانگی، مشکلاتی در تامین سوخت صنایع پدید می‌آید. این چالش در صنایع مختلف بسته به میزان مصرف آنها به شکل‌های مختلف بروز می‌یابد و لطماتی را به تولید تحمیل می‌کند.

ناترازی تولید و مصرف گاز کشـور در سال جاری به‌قدری شدت گرفته که از هفته پیش احتمال بروز محدودیت در تامین برق صنایـع به‌دلیل کاهش تولید برق توسـط نیروگاه‌ها نیز این افـت تولید به‌منزله کاهش بهـره‌وری و همزمان افزایش قیمت تمام‌شده خواهد بود. علاوه بر این لطمات قابل‌توجهی به کوره‌های ذوب و تجهیزات صنایع فولادی کشـور تحمیل می‌شود.

احرامیـان در پاسـخ بـه سـوالی مبنی بـر اثرگـذاری این محدودیـت در قیمت محصولات فـولادی گفت: باوجود آنکه قیمـت تمام‌شـده تولید فولاد تحت تاثیر شـرایط یادشـده افزایش می‌یابد، نوسـانات چشـمگیری در بازار فولاد کشور شـکل نخواهـد گرفـت، زیـرا از یک سـو میـزان تولید در اغلـب حلقه‌های این زنجیـره، به‌ویـژه در بخش محصولات طویل فولادی به‌مراتب بالاتر از نیاز کشـور اسـت و از سوی دیگـر در چند سـال اخیر و تحـت تاثیر شـرایط اقتصادی و رکـودی کـه شـاهد آن هسـتیم، از میـزان تقاضـا برای فولاد به‌شـدت کاسـته شده است. همین مسـائل مانع رشد قابل‌توجـه بهـای فـولاد حتی باوجـود کاهـش عرضه این محصول است.

ایـن فعـال صنعت فـولاد در پایـان گفت: بخـش بزرگی از ظرفیـت جذب‌شـده بـه صنایـع فـولادی کشـور در طول دهه‌هـای اخیـر با تشـویق دولت و بـا هـدف بهره‌مندی از ذخایـر فراوان انرژی کشـور و ارزش‌افزایـی حداکثری ایجاد شـده و دولـت مسـئول تامیـن زیرسـاخت‌های موردنیـاز بـرای بهره‌منـدی از ایـن ذخایـر انرژی در کشـور اسـت؛ بنابرایـن اصـلاح فرآیند تامین انرژی صنایـع ضروری به‌نظر می‌رسد.

علاوه بر این، با فروش ارزان انرژی، عملا شـرایط مناسـب برای توسعه و بازسازی زیرساخت انرژی در کشور مهیا نشده است.

ایـن نقص عملکـرد حالا گریبـان صنعتگـران را گرفته و فرآینـد تولید آنها را تحت تاثیر منفی قرار داده اسـت. برای مقابله با شرایط یادشـده، اصلاح الگوی مصرف در حوزه‌های گوناگـون و ارتقای سـرمایه‌گذاری در بخـش انرژی ضروری به‌نظر می‌رسد.

سخن پایانی...

گاز به‌عنوان سوخت اصلی بسیاری از صنایع فولاد، سیمان، پتروشـیمی و حتی نیروگاه‌های تولید برق مصرف می‌شـود. همچنین این سوخت در کشور ما در مصارف خانگی نیز کاربرد

چالش‌های دیرینه صنعت فولاد

رئیـس انجمن سـنگ آهـن ایـران گفت: فـولاد یکی از زنجیره‌های تولیدی کشور اسـت که جهش بسیار خوبی در طی سـالیان گذشته به‌خصوص یک دهه اخیر تجربه کرده و از رتبه بالایی در جهان برخوردار است.

مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با فولادبان با اشاره به ارز آوری بسـیار بالای صنعت فولاد برای کشور به بررسی چالش‌های دیرینه‌ای کـه پیش روی این صنعت قـرار دارد، پرداخت و گفت: مشـکلاتی مثل کمبـود آب برق و گاز نبـود جاده و زیرسـاخت‌های مناسـب حمل‌ونقل در کشـور سبب برهم خوردن توازن میان حلقه‌های صنعت فولاد شده است.

رئیس انجمن سـنگ آهن ایران افزود: چالش انرژی بر کل زنجیره تولید و تأمین تأثیرگذار است و حتی تأمین‌کنندگان زنجیره و مصرف‌کنندگان نهایی را نیز متأثر می‌کند.

اکبریان با بیـان اینکه کمبودها باعث برهم خوردن تعادل میان عرضه و تقاضا شده است، اظهارکرد: این موضوع موجب رقابتی نبودن نرخ بازار و در مقابل، موجب افزایش نرخ برخی از محصولات می‌شود. وی با تاکید بر اینکه دولت برای خروج زنجیره فولاد از رکود باید روی این بخش سرمایه‌گذاری کند، تصریح کرد: در صورت عملی نشـدن اهداف سرمایه‌گذاری، معدن توانایی حرکت و همراه شـدن با بخش پایین‌دست را نخواهد داشـت. رئیس انجمن سـنگ آهن ایران خاطرنشان کرد: امروز سـه برابر مصرف داخل، فـولاد تولید می‌کنیم و برای صادرات مازاد تولید برنامه‌ریزی انجام شده اما صادرات با مشکلاتی مواجه است. وی با اشاره به اینکه هر محدودیتی در صادرات باعث آسـیب به یکـی از حلقه‌های زنجیره فولاد می‌شـود، گفت: این آسـیب دو خطر عمده به‌دنبـال دارد؛ خطر اول کوچک شـدن بازار، هـم در داخل و هم در خارج و خطر دوم، رکود و ورشکسـتگی اسـت. به عقیده اکبریان، صنعت فولاد ایران در مقایسه با رقبا در بازار از جایگاه خوبی برخوردار است اما تصمیمات غلط اتخاذ شده، افزایش رقابت را برای تولیدکننده سـخت و موجب کاهش حاشـیه سـود می‌شود.

روزگار معدن

دوشنبه ● ۲۸ آذر ۱۴۰۱ ● ۲۴ جمادی‌الاول ۱۴۴۴ ● ۱۹ دسامبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۸۴

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- خ قائم مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶
تلفن: ۸۲۱۹۰-نمابر: (داخلی-۱۰۴)-تلفن سازمان آگهی‌ها: ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰-ایمیل سازمان آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
امور مشترکین: ۸۸۱۰۵۳۰۶-توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

دریچه

افزایش ۷۶ درصدی سود در یکی از زیر مجموعه‌های تجلی

طی یک هفته اخیر سهام تجلی با استقبال خوبی از سوی بازار سرمایه همراه شد و با رشد بیش از ۱۵ درصدی نرخ از محدوده ۱۲۰ تومان تا بالاتر از ۱۴۰ تومان پیشرفت تجلی سهام شرکت‌های ارزنده را در پست‌های خود دارد که بررسی آنها نویدبخش رشد سودآوری در این شرکت است.

به گزارش بورس ۲۴، مرتضی علی اکبری، مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات در خصوص ویژگی‌های این شرکت ابرازکرد تجلی درحالی دارای پرسهای بورسی و ارزش حدود ۲ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بوده که با رشد اخیر بازار این پرس و با رشد ارزش بازار همراه شده است.

وی تاکید کرد از نکات مهم در تجلی افتتاح برخی طرح‌های توسعه و سرمایه گذاری‌های شرکت بوده که با به ثمر نشستن این طرح و سودسازی و ارزش ان‌ای وی تجلی به طرز چشمگیری افزایش داشته است.

برای مثال تجلی مالکیت ۴۸ درصدی سهام فولاد سرمد ابرکوه را در اختیار دارد که طی صورت‌های مالی ۶ ماهه این فولاد سازبه سود خالص ۲۸۱ میلیاردی رسیده که ۷۶ درصد بیش از دوره مشابه سال قبل بوده و رسیدن به سود ۵۵۱ تا ۶۰۰ میلیاردی برای این فولاد ساز محتمل است که حدود نیمی از این سود متعلق به تجلی است.

وی تصریح کرد تجلی تنها با شناسایی بخش کوچک از سود سرمایه گذاری‌های خود در ۶ ماه توانست رشد ۷۱۹ درصدی را در این بخش شاهد باشد و در کنار عملکرد بسیار خوب شرکت در شناسایی سود فروش سرمایه گذاری‌ها سود عملیاتی شرکت به میزان ۴۸۸ درصد افزایش داشته باشد که نشان می‌دهد امسال سال بسیار خوبی از نظر سودسازی برای این شرکت خواهد بود.

ارزندگی سهم‌های کامودیتی با افزایش نرخ ارز

یک کارشناس بازارسرمایه گفت: بازار سرمایه در سایه شفافیت سیاست‌گذاری‌های دولت، می‌تواند حرکتی منطقی داشته باشد و نیازی به تزریق نقدینگی به صندوق‌ها برای حمایت از نرخ سهام نیست. البته مشروط بر آنکه فعالان بازار سرمایه هم رفتاری عقلایی داشته باشند و یا با تحلیل و بر اساس اخبار صنایع، اقدام به خرید سهام کنند و یا از طریق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه، مدیریت پرتفوی خود را به صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سبدگردان‌ها بسپارند.

محمدحسن شمسی در گفت‌وگو با سنا در خصوص وضعیت فعلی بورس بیان کرد: در مورد تمامی سهم‌های بازار نمیتوان تحلیلی یکسان داشت؛ اما حتما سهم‌های کامودیتی محور و دلاری بازار با توجه به شیب صعودی نرخ ارز، ارزنده هستند.

وی اضافه کرد: نکته اینجاست که بودجه ۱۴۰۲، ریسکی پیش روی بازار سرمایه است و ابهامات در رابطه با نرخ گاز، خوراک پتروشیمی ها، بهره مالکانه، مازوت، و... موجب شده سرمایه‌گذاران انگیزه چندانی برای ورود نقدینگی به این بازار نداشته باشند و دغدغه سرمایه‌گذاران بابت بودجه ۱۴۰۲ منطقی است. در صورتی که بودجه ۱۴۰۲ ریسک جدیدی به صنایع تحمیل نکند، می‌توان به رشد بازار سرمایه خوشبین بود. چرا که صنایع صادرات‌محور بازار در صورت ثبات شرایط، ظرفیت رشد دارند. البته مشکلاتی در برخی صنایع ما وجود دارد که می‌بایست برطرف شود. یکی از این مشکلات، گره زدن فرمول نرخ خوراک پتروشیمی‌ها به هاب اروپا است که توجیه منطقی ندارد. صنایع ما باید همچون سایر رقبا در منطقه که دسترسی به انرژی ارزان نرخ دارند، از مزیت انرژی برخوردار باشند.

شمسی در ادامه گفت: در مجموع معتقدم نباید انتظار داشت تمامی سهم‌های پرتفوی سهامداران رشد کند. طبیعی است که هر سهم را باید بر اساس شرایط و ویژگی‌های همان سهم تحلیل کرد و رشد دسته جمعی نمادها معنایی ندارد. ضمن اینکه حمایت از سهم‌ها توسط صندوق توسعه بازار سرمایه و صندوق تثبیت هم ضرورت ندارد. بازار سرمایه در سایه شفافیت سیاست‌گذاری‌های دولت، می‌تواند حرکتی منطقی داشته باشد و نیازی به تزریق نقدینگی به صندوق‌ها برای حمایت از نرخ سهام نیست. البته مشروط بر آنکه فعالان بازار سرمایه هم رفتاری عقلایی داشته باشند و یا با تحلیل و بر اساس اخبار صنایع، اقدام به خرید سهام کنند و یا از طریق سرمایه‌گذاری غیرمستقیم در بازار سرمایه، مدیریت پرتفوی خود را به صندوق‌های سرمایه‌گذاری و سبدگردان‌ها بسپارند.

سایه سیاه بودجه بر سر بازار سرمایه

یکی از کارشناسان بازار سرمایه معتقد است: تا زمانی که مفاد بودجه ۱۴۰۲ مشخص نشود، آینده درخشانی در انتظار بازار نخواهد بود.

به گزارش اقتصاد نیوز، همایون دارابی اظهارکرد: بازار سهام نسبت به بازارهای موازی شاهد یک عقب‌ماندگی اساسی است و به همین دلیل است که فعلا انگیزه زیادی برای رشد دارد. بنابراین معامله‌گران برای جبران این عقب‌ماندگی درحال خرید سهام هستند.

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه بیان کرد: فعلا روند بازار تا زمانی که مفادی از لایحه بودجه ۱۴۰۲ منتشر نشود، احتمالا به این روند خود ادامه خواهد داد. آمار بنگاه‌ها باید در بودجه مشخص شود. همچنین نکات مهم دیگری همچون نرخ حامل‌های انرژی، کامودیتی‌ها و وضعیت مالیات از جمله موضوعات مهمی هستند که باید فعلا منتظر اعلام آن باشیم تا بعد از آن بتوانیم بازار را برای بلندمدت پیش‌بینی کنیم. در نتیجه فعلا با مشخص نبودن مفاد بودجه، آینده درخشانی در انتظار بازار سرمایه نخواهد بود.

سهام عدالت، استخوان در گلوی بورس

گروه معدن

در حالی که وعده اعطای سهام عدالت به ۴ میلیون جامانده به یک میلیون و ۴۰۰ هزار نفر تقلیل یافته، بلاتکلیفی در سهام متوفیان و همچنین تاخیر در واریز سود پرتفوی به چالش بزرگ دولت بدل شده است.

این درحالی است که وزیر اقتصاد پیش از این وعده داده بود که تا پایان آذر ماه مرحله نخست سود سهام عدالت واریز می‌شود اما خبرها حکایت از این دارد که با وجود اینکه از ۳۶ شرکت در پرتفوی بورسی سهام عدالت ۳۴ شرکت مجامع برگزار کرده و ۲۹ شرکت سود نقدی برای واریز تخصیص داده‌اند اما هنوز پرداخت سود معلوم نیست. در واقع از مجموع پرتفوی سهام عدالت ۵ شرکت، سودی برای توزیع بین سهامداران عمده در نظر نگرفتند و از این ۲۹ شرکت دارای سود، بیش از ۸ شرکت تا چند روز پیش سود واریز نکرده بودند، البته در چند روز اخیر اعلام شد که ۴ بانک تجارت، صادرات، ملت و پست بانک در یک فرجه ضرب العجلی سود واریز کردند اما هنوز قطعی اعلام نشده و ۴ شرکت پتروشیمی تندگویان، پارس سوئیچ، نیرو ترانس و حمل‌ونقل پتروشیمی هم خبری از زمان دقیق واریز سود اعلام نکرده‌اند.

وزیر اقتصاد اعلام کرده بود «سود سهام عدالت بیش از ۶۰ هزار میلیارد تومان یعنی بیش از دو برابر سال گذشته بوده به همین دلیل در دو مرحله واریز خواهد شد «گویا این مسئله تحت تاثیر عدم برگزاری مجمع چند شرکت باقی مانده از پرتفوی سهام عدالت است.

حالا در مقابل بی‌توجهی برخی شرکت‌های پرتفوی سهام عدالت برای عدم پرداخت سود واریزی، سازمان خصوصی‌سازی مسئول پیگیری وصول سود شرکت‌ها شده تا طبق وعده داده شده به حساب سهامداران واریز شود و حتی شرکت‌ها را تهدید کرده‌اند در صورتی که سود را واریز نکنند اسامی آنها اعلام می‌شود، اما گویا این تهدید عملا اثرگذار نبوده و اسامی این شرکت‌ها در رسانه‌ها منتشر شد و از سوی دیگر به نظر می‌رسد که خودت دولت هم تمایل دارد که این سود با تاخیر واریز شود.

▣ چالش واریز ۶۰ هزار میلیارد تومان سود سهام

در واقع در شرایط کنونی ۶۰ هزار میلیارد تومان نقدینگی بزرگی است و در صورتی که در بورس جریان داشته باشد مانع از ورود نقدینگی به بازارهای سوداگری می‌شود، اما از سوی دیگر تورم عمومی بالا افراد دهک‌های پایین جامعه را به همین میزان سود هم محتاج کرده است. درحال‌حاضر طبق عدد اعلامی افرادی دارای پرتفوی ۵۳۲ هزار تومانی دارند در هر مرحله حدود ۵۰۰ هزار تومان و در مجموع یک میلیون تومان دریافت می‌کنند و افرادی با پرتفوی یک میلیون تومانی سهام عدالت هر مرحله یک میلیون تومان سود دریافت می‌کنند.

ارزش سهام عدالت سبد ۴۹۰ هزار تومانی چهارشنبه (۲۳ آذر ۱۴۰۱) با احتساب و اعمال تمام افزایش سرمایه‌های شرکت‌های بورسی به ۸ میلیون ۴۶۱ هزار و ۵۷۵ تومان و ارزش سهام عدالت سبد ۵۳۲ هزارتومانی به۸ میلیون و۹۴۳ هزار و ۲۲۹تومان و ارزش پرتفوی یک میلیون تومانی به و ۱۸ میلیون و ۴۰ هزار تومان رسیده است.

با توجه به اینکه بخش عمده پرتفوی سهام عدالت مربوط به نمادهای معدنی، فولادی و پتروشیمی است و نرخ جهانی این محصولات روندی نزولی پیدا کرده و در داخل هم مسئله سهمیه بندی سهمیه گاز مطرح شده ه روی میزان درآمد و سودسازی فصلی این شرکت‌ها تاثیر می‌گذارد، از این رو به نظر می‌رسد که ارزش سهام عدالت همچنان در همین محدوده باقی بماند، زیرا شرکت‌های کوچک مربوط به ماشین‌آلات و بانک‌ها و... در موج صعودی آخیر رشد خواهند داشت و احتمالا نمادهای معدنی و فولادی در همین محدوده قیمتی باقی بمانند و شاید کمی هم افت کنند و اما پتروشیمی‌ها با چالش جدی روبه‌رو هستند و احتمالا ریزش نرخ خواهند داشت. زیرا با کاهش نرخ نفت، نرخ فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی‌ها هم افت خواهند داشت و همین مسئله روی ارزش کل شرکت هم تاثیر خواهد گذاشت.

درحال‌حاضر حاشیه‌های پرتفوی سهام عدالت تنها مربوط به ارزش آن و سود پرداختی نیست، بلکه جاماندگان سهام عدالت و خانواده‌های متوفیان سهام عدالت هم بلاتکلیف هستند.

درحال‌حاضر گفته می‌شود حدود ۴ میلیون نفر سهام عدالت ندارند و اگر به گفته رئیس هیات مدیره شرکت تعاونی سهام عدالت «برای هر نفر ۱۰ میلیون تومان سهام عدالت درنظر گرفته می‌شود» برای این تعداد جامانده، سهام با ارزشی حدود ۴۰ هزار میلیارد تومان نیاز است که برابر با ۳۰ درصد از ارزش بلوک ۱۲ درصدی سهام فارس است این سهام به تازگی دولت به صندوق بازنشستگی نفت واگذار کرده، به همین دلیل اگر قرار بود دولت سهام این جامانده‌ها تخصیص داده می‌شد از سهام همین شرکت اعطا می‌شد، پس دولت برنامه‌ای برای اجرای آن ندارد.

▣ موضع دولت برای اعطای سهام جاماندگان

اما صولت مرتضوی وزیر جدید کار اعلام کرده که «جاماندگان سهام عدالت تحت پوشش کمیته امداد و بهزیستی، همه کسانی که احساس می‌کنند حقوقی از آنها جا مانده است، می‌توانند به دستگاه‌های اجرایی مرتبط مراجعه کنند» در همین رابطه رئیس هیات مدیره شرکت تعاونی سهام عدالت گفته «طبق قانون فقط به شش دهک جامعه می‌توان سهام عدالت ارائه کرد.» به نظر می‌رسد منظور وزیر کار هم از جاماندگان سهام عدالت همین گروهها است که تعداد آنها حدود یک میلیون ۴۴۹ هزار نفر است و نتوانسته‌اند مشمول سهام عدالت ۱۰ میلیونی جدید هم بشوند.

درمورد سهام عدالت متوفیان هم مجید عشقی رئیس سازمان بورس اعلام کرده «قرار بود سامانه سهام عدالت متوفیان تا پایان شهریور راه‌اندازی شود اما اجرای آن نیازمند همکاری همه جانبه قوه‌قضاییه است و از طرف دیگر تعداد متوفیان زیاد بوده و اکنون مسئولان مربوطه در حال فراهم‌سازی زیرساخت‌های الکترونیکی در شهرها برای تعیین تکلیف سهام متوفیان هستند.»

مهدی سوری، کارشناس بورس در این باره گفت: «تا زمانی که وضعیت اقتصاد کشور به حالت تعادل برنگردد، مردم نمی‌توانند روی سهام عدالت هیچ حسابی باز کنند و اگر همه چیز به روال طبیعی برگردد دیگر خروج نقدینگی سهام عدالت از بورس هم نمی‌تواند تهدیدی برای سایر بازارها باشد و در چنین شرایطی دولت اجازه آزادسازی سهام عدالت هم می‌دهد.»

براساس این گزارش، به نظر می‌رسد سهام عدالت همچون یک استخوان در گلوی بورس باقی مانده است و در مقطع کنونی هیچ تصمیم جدی درباره تعیین تکلیف آن وجود ندارد و سهامداران فقط می‌توانند منتظر سود آن بمانند.

پیش‌بینی سود هر سهم کطبس چقدر شد؟

سودهر سهم شرکت زغالسنگ نگین طبس برای دوره مالی ۱۴۰۱ به‌صورت کارشناسی شده است.

به گزارش صدای بورس، بر اساس این گزارش، شرکت زغالسنگ نگین طبس با نماد کطبس در بورس فعالیت دارد؛ به عنوان یکی از شرکت‌های استخراج‌کننده زغال سنگ در سال ۱۳۸۷ با در اختیار گرفتن بخشی از معادن اصفهان تاسیس شد.

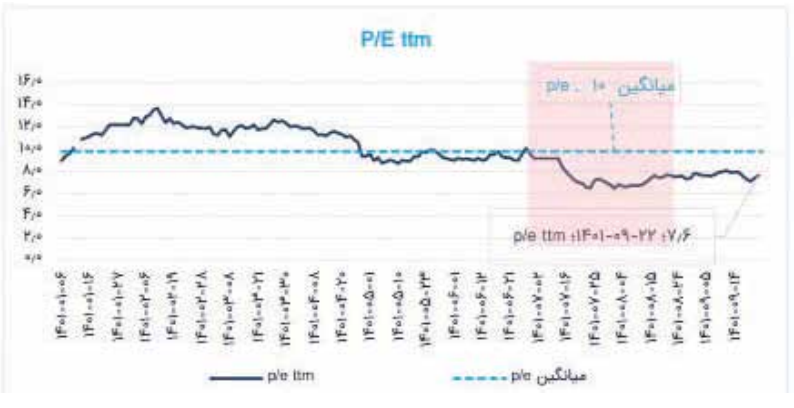
سرمایه این شرکت طبق آخرین گزارش داده شده معادل ۷۸۵.۰۰۰ میلیون ریال است.

ارزش بازار شرکت زغال‌سنگ نگین طبس در آهخرین تاریخ مورد بررسی معادل هزار میلیارد تومان بوده که نسبت به ابتدای سال کاهش یافته است. نسبت نرخ به سود تاریخی p/e ttm با کاهش، قیمت‌ها در نیمه ابتدایی سال، از میانگین ۱۰ واحدی خود پایین تر آمده و نسبت به ابتدای سال نیز کاهش پیدا کرده است.

بر اساس بررسی سود و زیان شرکت در صورت‌های مالی مشخص شد، سودهر سهم شرکت برای دوره مالی ۱۴۰۱ به‌صورت کارشناسی شده مبلغ ۱۷۰۲ ریال و برای دوره مالی ۱۴۰۲ مبلغ ۱۷۷۸ ریال پیش‌بینی شده است.

همچنین سود عملیاتی شرکت برای دوره مالی ۱۴۰۱ مبلغ ۸۱۱۵۶۸۷ میلیارد ریال برآورد شده است.

کاهش درآمد «کپرور»

شرکت فرآوری زغال‌سنگ پرورده‌طبس از ابتدای سال مالی تاانتهای آبان ماه ۱۴۰۱ درمجموع ۱۵۶ هزار و ۱۰۵ تن فروش داشت که نسبت به فروش شرکت در مدت مشابه سال گذشته نیز کاهش ۸ درصدی را تجربه کرد؛ همچنین «کپرور» در آبان ماه امسال به کمترین میزان درآمد خود از ابتدای سال رسید. شرکت فرآوری زغال سنگ پرورده‌طبس در گزارش فعالیت ماهانه‌ای که در آبان ماه امسال منتشر کرد، میزان درآمدی که از فروش و ارائه خدمات به‌دست آورد برابر با مبلغ ۶۸ میلیارد تومان بود و همچنین درآمدهای تجمیعی این شرکت زغال سنگی در ۸ ماه سپری شده از ابتدای سال مالی تاکنون ۶۲۱ میلیارد تومان اعلام شده است. شرکت فرآوری زغال‌سنگ پرورده‌طبس در آبان ماه میزان درآمدی که از خود برجای گذاشت ۶۸ میلیارد تومان بود که نسبت به میانگین درآمدی که در ۷ ماه گذشته به‌دست آورد ۱۳ درصد کاهش داشت و همچنین در مقایسه با ماه گذشته نیز ۱۵ درصد کاهش درآمد حاصل کرده است. «کپرور» از ابتدای سال مالی (منتهی به اسفندماه ۱۴۰۱) تا پایان آبان ماه، میزان درآمد تجمیعی که از ارائه خدمات و فروش به‌دست آورد را برابر با ۶۲۱ میلیارد تومان اعلام کرد. شرکت فرآوری زغال سنگ پرورده‌طبس در آبان ماه تنها موفق به فروش داخلی در «زغال سنگ کنسانتره کک‌شو» شد، که مقدار فروش آن برابر با ۱۷ هزار و ۲۱۵ تن بانرخ ۳ میلیون ۹۷۱ هزار تومان بود و همان طور که گفته شد تمامی درآمد شرکت از طریق فروش محصولات در بازار داخلی بود و از ابتدای امسال هیچ گونه فعالیتی در بازار خارج از کشور نداشته است. شرکت فرآوری زغال سنگ پرورده‌طبس از ابتدای سال مالی تاانتهای آبان ماه ۱۴۰۱ در مجموع ۱۵۶ هزار و ۱۰۵ تن فروش داشت که در مدت مشابه سال گذشته نیز کاهش ۸ درصدی را تجربه کرد؛ همچنین «کپرور» در آبان ماه امسال به کمترین میزان درآمد خود از ابتدای سال رسید.

نام شرکت	نام نماد	درآمد ماهانه (میلیارد تومان)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
فرآوری زغال سنگ پرورده طبس	کپرور	۶۸	۸۰	٪۱۵ ↓
سرمایه ثبت‌شده (میلیارد تومان)	دوره مالی	مقدار فروش ماهانه (تن)		درصد تغییرات
		منتهی به آبان ماه ۱۴۰۱	منتهی به مهرماه ۱۴۰۱	
۱۷۱	فعالیت ماهانه	۱۷.۲۱۶	۲۱.۰۷۷	٪۱۸ ↓